

Adroddiad Blynyddol a Datganiadau Ariannol

Ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

ADRODDIAD A DATGANIADAU ARIANNOL 2021

CYNNWYS	Tudalen
Manylion cyfreithiol a gweinyddol	3
Adroddiad y Bwrdd Rheoli	4
Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol	20
Datganiad Incwm Cynhwysfawr Cyfunol	23
Datganiad Incwm Cynhwysfawr y Gymdeithas	24
Datganiad Sefyllfa Ariannol Gyfunol	25
Datganiad Sefyllfa Ariannol y Gymdeithas	26
Datganiad Newidiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn Cyfunol	27
Datganiad Newidiadau yng Nghronfeydd wrth Gefn y Gymdeithas	28
Datganiad Llif Arian Cyfunol	29
Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol	30

MANYLION CYFREITHIOL A GWEINYDDOL**SWYDDFA GOFRESTREDIG**

Tŷ Silyn
Ffordd Llanllyfni
Penygroes
LL54 6LY

AELODAU'R BWRDD RHEOLI

Carys Edwards	Cadeirydd	(penodwyd yn Gadeirydd Medi 2020) (ymddiswyddodd fel Is-gadeirydd Medi 2020)
Ellen Llwyd Williams	Is-gadeirydd	(penodwyd yn Is-gadeirydd Medi 2020) (ymddiswyddodd fel Cadeirydd Medi 2020)
Dafydd Lewis		
Julia Hughes		
Llinos Iorwerth		
John Arthur Jones		
Clifton Robinson		
Chris Schoen		
Mike Corfield		
Jane Lewis		
John Antony Jones		
Geraint Wyn George		

Y TÎM ARWEINYDDIAETH

Shan Williams	Prif Weithredwr	
Bryn Ellis	Cyfarwyddwr Adnoddau'r Grŵp	
Carina Roberts	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymunedol	(ymddiswyddodd Mawrth 2021)
Dylan Roberts	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Adfywio	(ymddiswyddodd Ebrill 2021)
Claire Shiland	Cyfarwyddwr Gweithrediadau'r Grŵp	(penodwyd Awst 2021)
Melville Evans	Cyfarwyddwr Arloesedd a Thŵf y Grŵp	(penodwyd Awst 2021)

YSGRIFENNYDD

Bryn Ellis	(penodwyd Ebrill 2021)
Shan Williams	(ymddiswyddodd Ebrill 2021)

BANCWYR

Barclays
Blwch Swyddfa Bost 3333
One Snowhill
Snowhill Queensway
Birmingham
B3 2WN

ARCHWILYDD

Beever and Struthers
St George's House
215-219 Chester Road
Manchester
M15 4JE

STATWS CYFREITHIOL

Cofrestredig dan y Ddeddf Cymdeithasau Cydweithredol a Chymdeithasau Budd Cymunedol 2014
Cofrestredig gyda Llywodraeth Cymru, Rhif L029
Mae'r Gymdeithas wedi mabwysiadu rheolau elusenol

ADRODDIAD Y BWRDD RHEOLI

Mae Cynllun Corfforaethol 2019-2024 Grŵp Cynefin, a fu'n destun adolygiad hanner ffordd a gymeradwywyd gan y Bwrdd ym mis Mawrth 2021, yn gosod y cyfeiriad strategol fel a ganlyn:

GWELEDIGAETH

Gwneud gwahaniaeth positif i fywydau a chymunedau

DATGANIAD CENHADAETH

Bydd Grŵp Cynefin yn:

- **Darparu cartrefi a gwasanaethau rhagorol**
- **Cyfrannu at ddatblygiad cymunedau cynaliadwy**
- **Gwarchod a hyrwyddo'r Gymraeg gyda balchder**

GWERTHOEDD

Mae Grŵp Cynefin yn ymwybodol bod gan ei werthoedd ddylanwad mawr ar ymddygiad ac agwedd staff. Mae Grŵp Cynefin wedi buddsoddi amser gyda staff i sicrhau bod ei werthoedd yn gosod sylfaen gadarn i'w gynorthwyo i wneud y penderfyniadau gorau mewn unrhyw sefyllfa, gyda'r holl randdeiliaid. Mae gwerthoedd Grŵp Cynefin yn cyd-fynd gyda'i weledigaeth a'i amcanion, a dyma un o'r prif ysgogwyr wrth sefydlu ei ddiwylliant.

- **Agored** - Tryloyw ag yn gwneud penderfyniadau. Barod i gydweithio er mwyn sicrhau y canlyniadau gorau.
- **Arloesi** - Blaengar ac yn barod i herio ein hunain er mwyn darganfod ffyrdd newydd o weithredu a darparu gwasanaethau o'r safon uchaf i'n cwsmeriaid.
- **Cefnogi** - Gweithio gydag angerdd i gefnogi ein cwsmeriaid, ein cydweithwyr a'n partneriaid yn ogystal â helpu ein cymunedau lwyddo.
- **Cyflawni** - Gweithredu'n broffesiynol gan ddefnyddio ein harbenigedd er mwyn sicrhau ffyniant y cwmni a'n pobl. Anelu am wellaint parhaus a gwerth am arian bob amser.
- **Parch** - Parchu ein gilydd ag eraill, hyrwyddo cydraddoldeb a gwrthod unrhyw ragfarn.

DIWYLLIANT

Y math o ddiwylliant a anogir drwy Grŵp Cynefin yw un lle mae'r **cwsmer wrth graidd popeth** sy'n cael ei wneud, lle gall pobl **ymddiried** yn ei gilydd, lle mae bod yn **agored a thryloyw** yn bwysig wrth wneud penderfyniad, lle **dysgir** gwarsi o gamgymeriadau mewn modd nad yw'n ceisio canfod bai, lle mae bod yn **garedig** tuag at ein gilydd yn bwysig, lle mae **cydraddoldeb ac amrywiaeth** yn bwysig, a hyn oll wedi'i seilio ar drefniadau iechyd a diogelwch cadarn. Wrth symud ymlaen a chynllunio ar gyfer y dyfodol bydd Grŵp Cynefin yn adeiladu ar y gwerthoedd a'r diwylliant sy'n ei wneud, ynghyd ag aelodau ei Fwrdd Rheoli, yn gyflogwr arbennig.

NODAU STRATEGOL 2019-2024

Mae yna bum nod strategol, a fydd yn ein helpu i wneud gwahaniaeth cadarnhaol i fywydau a chymunedau. Cefnogir pob amcan gan gyfres o gynlluniau gweithredu a dangosyddion y cytunwyd arnynt, a fydd yn dangos ac yn mesur y gwahaniaeth y mae'r cynllun wedi'i wneud, ac yn ei wneud, dros y pum mlynedd:

1. Cartrefi o Safon
2. Gwasanaethau Rhagorol
3. Gwella Bywydau
4. Cynnal Cymunedau
5. Twf Cadarn a Chynaliadwy

Y cyd-destun Covid yn ystod 2020-21

Mae Grŵp Cynefin yn parhau i weithredu dan effeithiau'r pandemig, dros 12 mis ers i ddrysau'r swyddfa gau ac i fwyafri ei staff ddechrau gweithio gartref. Nid oedd unrhyw gysyniad am ba mor hir y byddai'r ffordd newydd o weithio'n ofynnol, fodd bynnag, roedd gweithredu Cynllun Digwyddiad Mawr newydd Grŵp Cynefin wedi galluogi rheolwyr ac arweinywyr i roi trefniadau digonol ar waith i liniaru effaith y pandemig ar weithgareddau'r Grŵp.

ADRODDIAD Y BWRDD RHEOLI

Mae gwaith, cydnerthedd a ffyddlondeb staff Grŵp Cynefin wedi bod, ac yn parhau i fod yn rhagorol; yn enwedig yn ystod y flwyddyn ariannol ddiwethaf. Gwnaeth gwahanol aelodau staff symud ar draws gwasanaethau i gynorthwyo i sicrhau bod y gefnogaeth orau bosibl yn cael ei darparu i'r tenantiaid a'r cwsmeriaid mwyaf bregus.

Gwnaeth seilwaith digidol Grŵp Cynefin alluogi'r busnes barhau gyda'r isafswm o darfu. Gwnaeth yr holl staf, Aelodau'r Bwrdd a'r Phwyllgorau addasu i ffordd newydd o weithio; a gweithgareddau tenantiaid, yn cynnwys Gweithgor Tenantiaid a newidiodd i gyfarfod yn rhithiol bob wythnos yn hytrach nag yn fisol, i roi eu barn ar y newidiadau i wasanaethau Grŵp Cynefin a'i flaenoriaethau.

Bu newidiadau yn y trefniadau llywodraethu, gyda chyfarfodydd yn cael eu cynnal yn rhithiol ac yn amlach. Cyfathrebwyd gwybodaeth parhad busnes yn rheolaidd a'i drafod gyda'r Bwrdd a'r Rheoleiddwyr.

Roedd pawb, yn fyd-eang, yn wynebu cyfnod digynsail, ac mae'r profiad wedi gwneud Grŵp Cynefin yn gryfach, mwy gwybodus a mwy cydnerth yn wyneb newid.

Rhoddyd sylw arwyddocaol i les y staff, wrth i Grŵp Cynefin barhau i fuddsoddi'n sylweddol mewn cefnogaeth iechyd a lles meddwl staff gan lansio'r rhaglen "Byd o Les" ym mis Ionawr 2021. Ei nod yw cryfhau a chynyddu cydnerthedd personol a busnes.

Wrth i Grŵp Cynefin gynllunio ar gyfer ôl pandemig, rhagwelir y bydd staff yn gweithio'n fwy hyblyg o ran lleoliad, oriau a dulliau gweithio. Bydd trafodaethau'n parhau yn ystod 2021-22 ynghylch datblygu Cynllun Cyflawni Gwasanaethau a Phobl ar ôl Covid. Mae Grŵp Cynefin wedi dysgu o brofiad y pandemig, fod cyflwyno newid yn gyflym wedi annog Grŵp Cynefin i adnabod a chroesawu dulliau gweithio newydd, nad oedd yn amlwg o'r blaen.

Yn gynnar yn ystod 2020-21 adolygodd y Bwrdd y nodau strategol o ran yr hyn yr oedd yn bosibl ei gyflawni'n ymarferol, a chaniatáu i'r swyddogion gweithredol ymateb i'r pandemig. Cynhaliwyd adolygiad hanner ffordd Cynllun Corfforaethol 2019-21 hefyd, a'i gymeradwy gan y Bwrdd ym mis Mawrth 2021.

CYFLAWNI STRATEGAETH GRŴP CYNEFIN

Yn ystod 2020-21, cyflawnodd Grŵp Cynefin ei nodau strategol allweddol, a dangosir rhai o'r uchafbwyntiau isod:

Amcan 1: Cartrefi o Safon:

Bydd Grŵp Cynefin yn darparu cartrefi fforddiadwy o safon uchel sy'n diwallu anghenion lleol.

Eleni, ychwanegodd Grŵp Cynefin 37 uned newydd at ei stoc, gwaredu 7 uned, lleihau dau le gwely mewn cynllun tai â chefnogaeth a diweddu ei gytundebau gyda'r 7 eiddo sy'n cael eu rheoli ar ran eraill, gan ddod â chyfanswm yr unedau dan ei reolaeth i 4,046 (fel yn nodyn 5 yn gysylltiedig â'r cyfrifon). Fodd bynnag, ad-dalwyd o 24 fenthyciadau Cymorth Prynu a chafwyd un uned rhanberchnogaeth yn ychwanegol, gan ddod â chyfanswm yr unedau y mae Grŵp Cynefin yn eu rheoli ac mae ganddo ddiddordeb ynddo i 4,824 ar ddiwedd y flwyddyn.

Mae'r 4,824 uned yn cynnwys 4,029 uned i'w rhentu sydd un ai dan berchnogaeth Grŵp Cynefin neu ar les gan Bartneriaeth Tai Cymru, sydd hefyd yn cael eu rheoli gan Grŵp Cynefin; 778 o unedau marchnad canolraddol (unedau Cymorth Prynu a Rhanberchnogaeth) y mae gan Grŵp Cynefin fuddiant ynddynt, yn ogystal ag 17 uned dan berchnogaeth elusendai, sy'n cael eu rheoli gan Grŵp Cynefin. Parhaodd y gwaith o adeiladu'r pumed cynllun tai Gofal Ychwanegol yn Nhinbych yn ystod 2020-21 a rhagwelir y bydd yn cael ei gwblhau yn ymarferol ym mis Medi 2021. Parhaodd y gwaith cynllunio hefyd ar y chweched Cynllun Gofal Ychwanegol yn Llys Awelon, Rhuthun yn ystod 2020-21 gyda'r gwaith adeiladu wedi'i gynllunio ar gyfer mis Ionawr 2022.

Nod 2: Gwasanaethau Rhagorol

Bydd Grŵp Cynefin yn darparu gwasanaethau cwsmer rhagorol yn gyson ar draws y grŵp

Parhaodd y gwaith o gyflawni'r Strategaeth Cyfranogiad Tenantiaid a'r Gymuned trwy gydol 2020-21, trwy adroddiadau rheolaidd i'r Pwyllgor Cwsmeriaid a Chymunedau, a chomisiynwyd TPAS Cymru i gynnal adolygiad yn erbyn y gofynion yn adroddiad Y Pethau Iawn gan Lywodraeth Cymru am y fframwaith llywodraethu, a ph'un ai yw tenantiaid wrth graidd popeth mae'r gymdeithas yn ei gwneud. Cyflwynwyd y canfyddiadau a'r Cynllun Gweithredu i'r Pwyllgor Cwsmeriaid a Chymunedau, ac i'r Bwrdd ym mis Gorffennaf 2020. Bydd Cynllun Gweithredu'r Pethau Iawn yn cael ei fonitro gan y Gweithgor Cyfranogiad Tenantiaid.

ADRODDIAD Y BWRDD RHEOLI

Dechreuodd adolygiad cynhwysfawr yr Adran Cynnal a Chadw yn ystod 2020-21, gyda'r nod o ddarparu gwasanaeth mwy effeithiol a chyson, a fydd yn gwella boddhad cwsmeriaid ac yn darparu gwell profiad i'r tenantiaid. Mae'r adolygiad wedi arwain at ailstrwythuro'r adran, a phenodwyd Pennaeth Rheoli Asedau newydd yn llwyddiannus ym mis Ionawr 2020. Mae'r sefyllfa COVID-19 wedi effeithio ar amserlen yr adolygiad, ond bydd Grŵp Cynefin wedi cwblhau gweddnewid y gwasanaeth Cynnal a Chadw, gyda'r strwythur newydd yn weithredol erbyn diwedd Ebrill 2022, yn unol â'r nod strategol a bennwyd.

Mae tîm gofal cwsmer newydd 'Cyswllt Cynefin' bellach wedi'i hen sefydlu ac mae'r adborth yn gadarnhaol ac yn dangos bod y gwasanaeth a ddarperir yn cael ei werthfawrogi. Ym mis Gorffennaf 2021, enillodd Grŵp Cynefin achrediad ar gyfer 'Gwasanaeth Cwsmeriaid Ardderchog', sy'n adlewyrchu'r gwasanaeth cwsmer proffesiynol, lefel uchel a ddarperir gan ei staff, lle mae cwsmeriaid wrth wraidd yr hyn y mae Grŵp Cynefin yn ei wneud. Bydd datblygiad parhaus technoleg gwybodaeth yn rhyddhau mwy o amser i staff Cyswllt Cynefin dreulio mwy o amser gyda'r cwsmeriaid sydd angen mwy o gefnogaeth.

Cymeradwywyd Strategaeth Trawsnewid Digidol 2019-2023 gan y Bwrdd ym mis Mai 2020, sy'n amcangyfrif cyfanswm gwariant cyfalaf o £1m dros bedair blynedd. Trwy weithredu'r strategaeth gobeithir gweld buddion arwyddocaol, megis gwell diogeledd data a systemau, medru gweithio'n fwy effeithiol ac effeithlon, darparu gwasanaeth mwy modern, cynyddu boddhad tenantiaid ac amcangyfrifir arbedion gros blyneddol o £345,000.

Dangosyddion Perfformiad Allweddol Trwsio a gwella cartrefi:

	2021	2020
Gwaith a gwblhawyd erbyn y dyddiad targed	84%	92%
Boddhad tenant gyda'r gwaith trwsio	98%	98%
Gwaith argyfwng a gwblhawyd o fewn 24 awr	98%	99%

Mae'r pandemig wedi cael effaith ar y gallu i gyflawni peth gwaith trwsio yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Adlewyrchir hyn yn yr ystadegau uchod, serch hynny, mae'r boddhad gyda'r gwaith trwsio yn parhau'n gyson ar 98%.

Gosod a rheoli eiddo:

Yn naturiol cafodd cyfyngiadau Covid effaith negyddol ar berfformiad nifer y dyddiau i osod eiddo, gan nad oedd dim neu fawr ddim mynediad i eiddo'n cael ei ganiatáu am ran sylweddol o'r flwyddyn. Roedd hyn mewn cymhariaeth â'r perfformiad a oedd wedi gwella'n arwyddocaol yn y flwyddyn flaenorol, o ganlyniad uniongyrchol i waith y Grŵp Ailosod Strategol. Perfformiad diwedd blwyddyn 2020-21 o ran nifer y diwrnodau i ailosod eiddo oedd 55 diwrnod o'i gymharu â'r targed o 25 diwrnod. Mae'n ymddangos bod y ffigur hwn yn gymharol â Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig eraill yn y wybodaeth cymharu perfformiad a gafwyd gan Housemark.

Roedd y colledion incwm oherwydd eiddo gwag yn y flwyddyn yn darfod 31 Mawrth 2021 yn £346,340, cynnydd o £147,360 o'i gymharu gyda'r flwyddyn flaenorol.

	2021	2020
Colled rhent - ôl-ddyledion fel% o'r rhent y gellir ei gasglu (ar ddiwedd blwyddyn)	2.99%	3.01%
Colled rhent - eiddo gwag fel% o'r rhent y gellir ei gasglu (yn y flwyddyn)	1.76%	1.02%
Diwrnodau i osod (gan gynnwys ail-lenwi ac eiddo newydd) (cyfartaledd blwyddyn)	55	26
Nifer yr achosion YGG (ASB) yn ystod y flwyddyn: Mae'r achosion hyn yn amrywio o achosion categori un, sy'n cynnwys ymddygiad bygythiol ac ymosodiadau, i gategori tri a fyddai'n cynnwys niwsans swm, gerddi blêr ac ati	506	562

Sefydlwyd fframwaith a hîm gwasanaeth cwsmer newydd ym mis Awst 2018, o'r enw 'Cysomh Cynefin', a gyflwynodd dulliau cyfathrebu fel e-bost, negeseuon testun, galwadau ffôn, sgwrsio ar-lein a grwpiau ffocws fel modd i denantiaid leisio'u barn. Mae mabwysiadu'r fframwaith newydd hefyd yn helpu i sicrhau fod lefel uchel o wasanaeth i gwsmeriaid yn cael ei gynnal.

Yn ystod mis Mawrth 2021 lanswyd Porth Tenantiaid newydd, ac mae ar gael trwy gyfrwng 'ap' iOS neu Android o'r enw 'ApCynefin'. Mae'r porth yn caniatáu i denantiaid edrych ar eu cyfrif rhent, gwneud taliadau rhent, cofnodi a monitro eu gwaith trwsio a chofnodi a monitro eu cwynion. Trwy ganiatáu i'r tenantiaid wasanaethu eu hunain trwy'r porth, gobeithir y bydd hyn y lleihau nifer yr ymholiadau mae'r staff yn ymdrin â nhw, a gellid dyrannu mwy

ADRODDIAD Y BWRDD RHEOLI

o amser i helpu mewn meysydd eraill yn eu gwaith. Yn bwysicach, mae'n darparu gwasanaeth amgen i denantiaid sydd ar gael 24/7.

Dangosyddion Perfformiad Allweddol Gwasanaethau Cwsmer:

	2021	2020
Nifer y galwadau ffôn a dderbyniwyd	36,549	56,195
Atebwyd o fewn 30 eiliad	-	93.8%
Nifer y negeseuon e-bost a dderbyniwyd	-	7,344
Nifer y negeseuon Facebook wedi ei derbyn	-	892

Llehaodd nifer y galwadau ffôn yn arwyddocaol yn ystod 2020-21. Gallai hyn fod wedi bod o ganlyniad i'r pandemig, ond fe wnaethom ni hefyd lansio'r gwasanaeth sgwsio byw ar ein gwefan, fu'n llwyddiant ysgubol.

Yn sgîl gweithio o gartref, a gwahanol raglenni meddalwedd, nid yw peth o'r data yr adroddwyd amdano y llynedd yn y tabl uchod ar gael ar gyfer 2020-21.

Nod 3: Gwella Bywydau

Bydd Grŵp Cynefin yn darparu cymorth a chyfleoedd i bobl

Mae Grŵp Cynefin yn darparu mwy na thai, ac yn rheoli nifer o fentrau sy'n galluogi pobl ag amrywiaeth o anghenion i fyw'n annibynnol ac yn ddiogel.

- Gwnaeth Tim Lles Grŵp Cynefin gefnogi 606 o denantiaid yn ystod 2020-21, gyda 382 (63%) o'r rheiny yn derbyn cefnogaeth am y tro cyntaf. Datryswyd 2,352 o achosion hefyd. Ers mis Ebrill 2020, darparwyd cyngor i 80 o denantiaid ynghylch ymdrin â newid oherwydd effeithiau'r pandemig, megis sut i hawlio Credyd Cynhwysol neu ffyrlo. Cynorthwydd y Tim Lles i denantiaid gynyddu eu hincwm o dros £1m yn y flwyddyn.
- Bu'r tîm hefyd yn gweithio gyda thimau mewnol fel y Wardeiniaid Ynni - a lwyddodd i lanlwytho 886 cais am Ostyngiad Cartrefi Cynnes ar ran y tenantiaid a thrigolion eraill gydag amrywiaeth o ddarparwyr ynni. Cyflawnodd hyn arbedion o c£125k, cynnydd o'i gymharu â'r arbedion c£110k a gyflawnwyd yn 2019-20. Gwiredodd y Wardeiniaid Ynni gyfanswm arbedion o tua £150k i gwsmeriaid yn ystod 2020-21.
- Cefnogodd y sefydliad 22 o denantiaid i ddatblygu sgiliau a sicrhau cyflogaeth, a dyfarnwyd cyfanswm o £2K mewn grantiau 'Camau i Gyflogaeth' yn ystod y flwyddyn. Yn ychwanegol at hyn mae 6 aelod o staff Grŵp Cynefin wedi ennill cymwysterau NVQ/QCF (yn cynnwys Rheoli a Gweinyddu Busnes a Chyngor ac Arweiniad) ac mae 17 arall yn y broses o ennill cymwysterau o'r fath, gyda thri aelod o staff ar y Cynllun Prentis Llywodraeth Cymru.
- Aseswyd 352 o geisiadau a'u henwebu i eiddo trwy'r gofrestr tai fforddiadwy Tai Teg, sy'n gynydd o 17% o'i gymharu â 2019-20.
- Dechreuodd Prosiect Iechyd a Llesiant Dyffryn Nantlle yn 2020-21, sy'n bartneriaeth rhwng Cyngor Gwynedd, Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, Theatr Bara Caws, Meithrinfa Dwylo Da a Grŵp Cynefin. Cynllun arloesol a fydd yn gwella ac yn hybu iechyd a llesiant trwy ddenu gwasanaethau newydd a datrysiadau cynaliadwy yn ardal Dyffryn Nantlle. Bydd y campws ym Mhenygroes yn cynnwys gwasanaethau iechyd, deintyddfa, fferyllfa, gwasanaethau cymdeithasol, gwasanaethau tai a gofal i bobl hŷn, meithrinfa a lleoliad celfyddydau. Derbyniwyd grant o £504k yn ystod y flwyddyn gan y Gronfa Gofal Canolraddol, a chyfraniad o £230k gan y Gronfa Rhyddhau Tir ar gyfer y prosiect. Mae dau fyfyrwr cwrs Meistr Prifysgol Bangor hefyd wedi bod yn cefnogi'r prosiect. Dechreuodd y ddau ym mis Mehefin 2020.
- Mae Gorwel, uned fusnes o fewn Grŵp Cynefin, yn darparu cefnogaeth i hyd at 650 (2020 - 500) o ddefnyddwyr gwasanaeth yr wythnos. Mae hyn yn cynnwys cefnogaeth i deuluoedd sy'n dioddef cam-drin domestig; cefnogaeth i blant a phobl ifanc a darparu gwasanaethau a chefnogaeth atal digartrefedd yn y cymunedau. Yn ystod 2020-21, mae 1,653 o ddefnyddwyr gwasanaeth wedi derbyn cefnogaeth gan Gorwel. Mae 395 (24%) o ddefnyddwyr gwasanaeth Gorwel yn denantiaid Grŵp Cynefin.

Nod 4: Cynnal Cymunedau

Bydd Grŵp Cynefin yn ymgysylltu â chymunedau lleol ac yn gatalydd ar gyfer newid cadarnhaol

Uchafbwyntiau o waith cymunedol blaengar Grŵp Cynefin:

ADRODDIAD Y BWRDD RHEOLI

- Mae Grŵp Cynefin yn ariannu Cronfa Grant Cymunedol flynyddol, a gefnogir gan y Tîm Mentrau Cymunedol, ar gyfer gwahanol brosiectau mewn cymunedau. Yn ystod 2020-21 dyfarnwyd cyfanswm o 21 grant (cyfanswm o c£6k) o'r gronfa flynyddol hon. Lansiodd Grŵp Cynefin grant ychwanegol dros dro yn 2020 i ymateb i'r pandemig, sef y Grant Ymateb i Covid. Er mwyn ymateb i'r pandemig, ariannodd Grŵp Cynefin grant dros dro ychwanegol yn 2020-21, sef y Grant Ymateb Covid. Dyfarnwyd cyfanswm o £12k i 26 grŵp, ac roedd y ceisiadau'n cynnwys ddarpariaeth cyfarpar diogelu personol, pecynnau gweithgaredd, pecynnau bwyd ac eitemau hanfodol.
- Roedd y llynedd yn flwyddyn brysur iawn i Siop Griffiths, menter gymdeithasol ym Mhenygroes. Denodd y prosiect grantiau gwerth £900k ers 2017 i adnewyddu adeiladau, cyflogi staff a datblygu prosiectau newydd. Cynyddodd nifer y staff o 1 i 8 yn ystod 2020-21, a'r trosiant i £200k, o'i gymharu â £25k dair blynedd yn ôl.
- Gwnaeth prosiect adfywio 'Y Shed' sicrhau cyllid ychwanegol o £45k yn ystod 2020-21, ond bu ar gau dros dro oherwydd cyfyngiadau Covid-19 y llywodraeth. Y pwyslais yn ystod y cyfnod hwnnw oedd amddiffyn y busnesau newydd yn 'Y Shed'. Gwnaeth hyn gynnwys addasu'r lleoliad i ddilyn rheolau atal Covid a chynorthwyo'r busnesau i sicrhau grantiau a chyllid â chyfanswm o c£85k. Roedd hyn yn cynnwys £4k gan 'Gronfa Gymunedol Gwynt y Môr' i newid cynhwysydd storio yn barlwr hufen iâ, £18k 'Grant Ychwanegol Covid-19' y Loteri Genedlaethol a £23k mewn 'Grant Cysylltiedig ag Ardrethi Annomestig'.
- Llwyddodd y Tîm Mentrau Cymunedol i sicrhau cyfanswm o £188k ar gyfer amrywiol brosiectau yn y cymunedau yn ystod y flwyddyn (cyfeirir at rai'n benodol uchod).

Nod 5: Twf Cadarn a Chynaliadwy

Byddwn yn arddangos yr arferion arweinyddiaeth, llywodraethu a rheolaeth gorau fel grŵp

Y Bwrdd Rheoli sy'n cyfeirio gweithgareddau a chyfeiriad strategol Grŵp Cynefin. Mae cyfrifoldeb am reoli'r sefydliad wedi'i ddirprwyo i'r Prif Weithredwr a'r Tîm Arweinyddiaeth.

Er mwyn dangos yr arferion arweinyddiaeth, llywodraethu a rheoli gorau:

- Mae'r trefniadau llywodraethu'n cael eu datblygu'n barhaus, ac yn ystod diwedd 2020-21 comisiynodd Grŵp Cynefin gwmni Central Consultancy and Training i gynnal Asesiad Llywodraethu cynhwysfawr, wedi'i seilio ar ofynion adolygiad diagnostig sefydliadol 'Y Fforwm Llywodraethu', sy'n darparu cymhariaeth yn erbyn trefniadau sectorau eraill, yn cynnwys Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig. Llwyddodd Grŵp Cynefin i gael Lefel 3 (y lefel uchaf posibl) yn erbyn y tri chategori, sef 'adnoddau', 'cynhwysedd' a 'gweithredu.' Trafodwyd canfyddiadau'r broses yng nghyfarfod y Bwrdd Rheoli ym mis Gorffennaf 2021.
- Cynhelir ymarfer blynyddol i asesu i ba raddau mae Grŵp Cynefin yn gweithredu'r Cod Llywodraethu a fabwysiadwyd ganddo. Cynhaliwyd yr ymarfer hwn trwy gasglu adborth gan y Bwrdd, a darparu tystiolaeth i gefnogi'r gweithredu, gyda'r canfyddiadau wedi'u cyflwyno i'r Pwyllgor Llywodraethu ym mis Ionawr 2021. Canfu'r ymarfer bod Grŵp Cynefin wedi bodloni mwyafrif helaeth gofynion y cod, a chynhwyswyd gweithredoedd i gryfhau rhai gofynion, neu i ddangos cydymffurfio llawn â'r Cynllun Gwella Llywodraethu.
- Yn ystod cyfnod olaf 2020-21, ailstrwythurwyd y Tîm Arweinyddiaeth er mwyn cyflawni Gweledigaeth newydd y Prif Weithredwr ar gyfer Grŵp Cynefin. Roedd y strwythur newydd yn weithredol ar 1 Ebrill 2021, gyda 2 Gyfarwyddwr newydd yn ymuno â Grŵp Cynefin ym mis Awst 2021 a Phennaeth Datblygu newydd i ymuno ym mis Hydref 2021. Mae'r Tîm Rheoli newydd bellach yn cynnwys Pennaeth Cymdogaethau newydd, y Pennaeth Rheoli Asedau, y Pennaeth Cyllid a Phennaeth Adfywio Cymunedol newydd.
- Lansiwyd 'Cynllun Iechyd a Llesiant' staff yn ystod 2020-21, i hybu a chefnogi iechyd a llesiant staff yn ystod y cyfnod clo, a chefnogi'r lefel 'Arian' Buddsoddwyr mewn Pobl a gafwyd yn ystod 2019-20.
- Lansiwyd Cynllun Marchnata a Chyfathrebu yn 2020-21 hefyd, a bu Grŵp Cynefin yn llwyddiannus yn recriwio Rheolwr Cyfathrebu newydd.
- Cyhoeddodd Grŵp Cynefin ei ddatganiad Gwerth am Arian ar gyfer 2020. Roedd yr uchafbwyntiau'n cynnwys:
 - Cynorthwyo 7,643 o bobl gan Gofal a Thrsio Conwy a Sir Ddinbych a Chanllaw (Eryri) Cyf gyda gwaith addasu
 - 99% o waith trwsio argyfwng wedi'i gwblhau cyn pen 24 awr
 - £1.3m o grantiau a ddenwyd ac a gefnogwyd gan Dîm Mentrau Cymunedol Grŵp Cynefin ar amrywiol brosiectau
 - Tua 90% o'r buddsoddiad £12m yng nghynllun gofal ychwanegol Awel y Dyffryn wedi'i dalu i isgontractwyr a chyflenwyr yng Nghymru.

ADRODDIAD Y BWRDD RHEOLI

- Dywedodd 83% o denantiaid eu bod yn fodlon neu'n fodlon iawn bod y lefel rhent a dalwyd yn cynnig Gwerth am Arian
- Yn dilyn recriwtio Swyddog Diogelu Data ar y cyd â Chymdeithas Tai Gogledd Cymru gwelodd 2020-21 welliant mawr yn y diwylliant cyffredinol o arferion diogelu data cadarn, ac mae archwiliad mewnol wedi cadarnhau bod Grŵp Cynefin yn cydymffurfio'n bennaf â'r Ddeddf Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol, gyda ffocws clir a chynllun gweithredu'n bodoli i gyflawni cydymffurfiaeth lawn.

PRIF WEITHGAREDDAU GRŴP CYNEFIN

Fel landlord cymdeithasol gofrestredig mae Grŵp Cynefin yn:

- Rheoli mwy na 4,000 o gartrefi ar draws Gogledd Cymru a gogledd Powys
- Darparu gwasanaethau landlord trwy rwydwaith o swyddfeydd lleol yn y Bala, Dinbych, Llangefni a Phenygroes. Er bod swyddfeydd wedi cau, ac yn parhau i fod ar gau oherwydd pandemig Covid-19, gyda staff swyddfeydd yn gweithio o bell o gartref.
- Annog tenantiaid i ddylanwadu ar berfformiad a gwella'r gwasanaethau a dderbynnir ganddyn nhw a'u cymunedau
- Datblygu cartrefi o bob math mewn ymateb i anghenion lleol; ar gyfer teuluoedd, pobl sengl, pobl hŷn ac unigolion bregus ag anghenion cefnogaeth
- Gyda diddordeb neu'n rhan-berchen eiddo neu wedi hwyluso bron i 1000 o gartrefi marchnad ganolraddol ar gyfer pobl na fedrant brynu cartref addas ar y farchnad agored
- Gweinyddu Cofrestri Tai Fforddiadwy ar gyfer y chwe awdurdod lleol yng Ngogledd Cymru
- Cefnogi Hwyluswyr Tai Gwledig sy'n cefnogi ymdrechion cymunedau i gynyddu'r cyflenwad tai ar gyfer pobl leol
- Buddsoddi ym Mhartneriaeth Tai Cymru (menter ar y cyd gyda thri grŵp tai arall), sydd wedi darparu bron i 1,800 o gartrefi rhent canolraddol ychwanegol ers ei ffurfio yn 2011.
- Nod Grŵp Cynefin yw ychwanegu 99 o unedau (o bob math) i'w stoc dai yn ystod 2021-22, a fydd yn cyfrannu at ychwanegu c340 o unedau dros gyfnod o dair blynedd hyd at ddiwedd mis Mawrth 2024.
- Yn ystod 2020-21 buddsoddodd Grŵp Cynefin dros £6.5m yn ei stoc dai. Roedd hyn yn cynnwys Gwaith Diogelwch Tân sylweddol ar rai o'i eiddo a gafodd flaenoriaeth oherwydd Asesiadau Risg Tân diweddar.

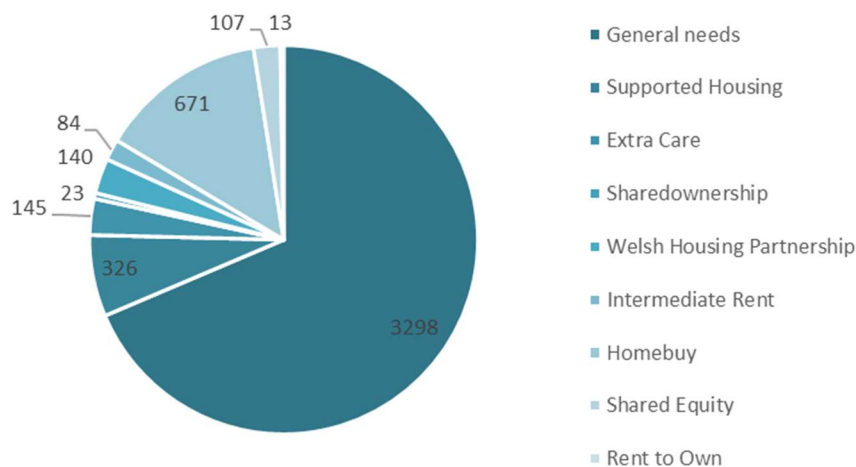
Fel grŵp o fusnesau cymdeithasol mae Grŵp Cynefin hefyd **'Gwneud Gwahaniaeth'** drwy:

- Rheoli dwy asiantaeth Gofal a Thrwsio trwy ddau is-gwmni (Canllaw (Eryri) Cyf a Gofal a Thrwsio Conwy a Sir Dinbych) sy'n gwneud addasiadau hanfodol i gartrefi pobl hŷn a phobl ag anableddau
- Darparu gwasanaethau cymorth yn seiliedig ar dai trwy gyfrwng Gorwel, uned fusnes mewnol Grŵp Cynefin, sy'n galluogi unigolion a theuluoedd i fyw'n annibynnol; yn cynnwys dioddefwyr cam-drin domestig, pobl ddigartref, pobl hŷn a phobl ag anghenion cefnogaeth iechyd meddwl
- Rheoli prosiect atal digartrefedd ymhlith pobl ifanc yng Nghonwy
- Rheoli'r prosiect cyflogaeth a hyfforddiant galwedigaethol Wardeiniaid Ynni Cymunedol yng Ngwynedd, Ynys Môn a Chonwy
- Rheoli Canolfan Fenter Congl Meinciau ym Mhenrhyn Llŷn, Gwynedd
- Rheoli canolfan fenter ieuentid HWB Dinbych yn Ninbych
- Mae'n rheoli menter 'Y Shed' yng Nhallt Melyd, menter sydd wedi trawsnewid hen adeilad rheilffordd gwag yn ganolfan gyda siop, caffi, gwybodaeth dreftadaeth leol, ac unedau busnes. Agorodd 'Y Shed' yn swyddogol yn 2019-20
- Gweithredu fel Ymddiriedolwr Corfforaethol dwy elusen elusendai, Elusen Elizabeth Owen, Llanfair DC a Thai Ellen Glynne, Llandwrog.
- Darparu unedau busnesau ar gyfer grwpiau cymunedol yn Llangefni.

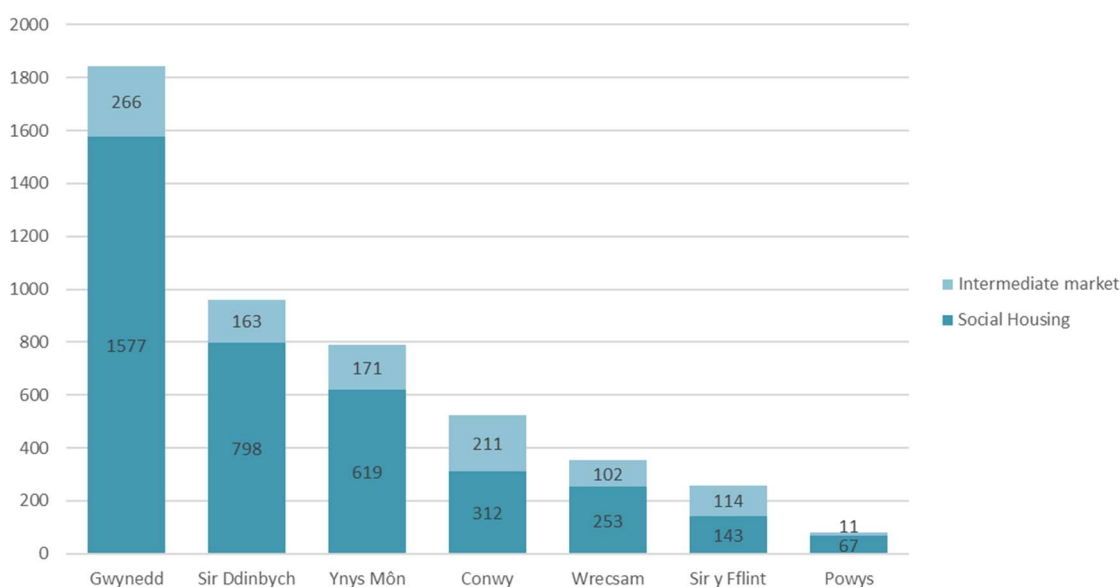
Mae'r graffiau canlynol yn rhoi crynodeb o'r stoc dai y mae Grŵp Cynefin yn berchen arno ac yn ei reoli, a'r stoc dai ganolraddol y mae gan Grŵp Cynefin â ddiddordeb ynddo. Mae'r dadansoddiad yn rhoi rhifau yn ôl math yr eiddo a'r awdurdod lleol y mae'r eiddo wedi ei leoli ynddo. Mae'r niferoedd yn cynnwys eiddo Cymorth Prynu (lle mae Grŵp Cynefin wedi darparu benthyciad i gefnogi perchentiaeth) ac eiddo Rhan-ecwiti. Daw'r cyfanswm hwn i 778 o unedau ond nid ydynt yn cael eu rheoli gan Grŵp Cynefin, ac felly nid ydynt wedi'u cynnwys yn y cyfanswm o fewn Nodyn 5 o'r cyfrifon hyn. Serch hynny, mae Nodyn 5 yn cynnwys 17 uned ychwanegol, sy'n cael eu rheoli gan Grŵp Cynefin ar ran eraill.

ADRODDIAD Y BWRDD RHEOLI

Graff 1: Stoc Tai @ 31/03/21 – Yn ôl math o eiddo

Graff 2: Stoc Tai @ 31/03/21 – Yn ôl awdurdod lleol

Materion Ariannol a Thrysorlys

Mae Grŵp Cynefin wedi mabwysiadu Polisi Rheoli Trysorlys cadarn ac mae'r Bwrdd yn cymeradwyo'r Strategaeth Trysorlys yn flynyddol. Cyflwynir adroddiadau trysorlys chwarterol i'r Pwyllgor Cyllid a Thwf sy'n dangos bod Grŵp Cynefin yn cydymffurfio'n barhaus â'i Bolisi Rheoli Trysorlys. Cymeradwywyd adolygiad o Bolisi Rheoli'r Trysorlys gan y Bwrdd Rheoli ym mis Chwefror 2021 a chymeradwywyd Strategaeth Trysorlys 2021-22 gan y Bwrdd ym mis Mawrth 2021.

Mae Strategaeth Trysorlys 2021-22 yn cynnwys strategaeth ail-ariannu a chyllido newydd ac o ganlyniad llofnodwyd Cytundeb Prynu Nodyn tymor hir newydd o £40m ym mis Awst 2021, gyda chyfran gychwynnol o £30m yn cael ei defnyddio (yn o gystal â c£4m o arian parod) i ail-ariannu tua £34m o'r cyfleusterau tymor byr presennol. Hefyd, cytunwyd ar Gyfleuster Credyd sy'n cylchdroi newydd gwerth £30m ym mis Awst 2021 sy'n 'Fenthyciad sy'n Gysylltiedig â Chynaliadwyedd' gyda'r tri targed Amgylcheddol, Cymdeithasol a Llywodraethol (ESG) y cytunwyd arnynt gyda'r benthyciwr. Cytunwyd ar y tri targed ESG hyn gyda benthyciwr cyfredol arall hefyd, fel rhan o amrywiad mewn cytundeb telerau. Gyda'r cyllid newydd hwn ar waith, mae gan Grŵp Cynefin ddigon o hylifedd i ariannu'r cynllun busnes tan oddeutu Gorffennaf 2024. Bydd Grŵp Cynefin yn parhau i gydymffurfio â phob un o'i gyfamodau benthyciadau gan y benthycwyr bob amser.

ADRODDIAD Y BWRDD RHEOLI

Yn unol â gofynion Llywodraeth Cymru, cynhelir ymarfer ‘profion straen’ cynhwysfawr o’r rhagolygon ariannol 30 mlynedd yn flynyddol gyda’r Bwrdd Rheoli, a thrafodir strategaethau lliniaru posibl.

Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei Farn Rheoleiddio Interim ynghylch Grŵp Cynefin ym mis Rhagfyr 2020, a chafodd Grŵp Cynefin farn ‘Safonol’ ar gyfer Llywodraethu a Gwasanaethau a Hyfywedd Ariannol. O ganlyniad i hyn, mae’r Rheoleiddiwr o’r farn bod Grŵp Cynefin wedi nodi ac adnabod a rheoli risgiau sy’n dod i’r amlwg yn briodol, ac yn bodloni ei ofynion hyfywedd ac yn meddu ar y capasiti ariannol i ymdrin â sefyllfaoedd yn briodol.

Mae staff yn parhau i weithio’n ddidrugaredd i wella effeithlonrwydd y busnes a darparu gwell gwasanaethau i’w gwsmeriaid a’i gymunedau. Gwnaed cynnydd da o ran y broses gaffael yn 2020-21, gyda chymeradwyo Polisi Caffael newydd, sefydlu Fframwaith Caffael newydd a chael mynediad i lawer o Fframweithiau Caffael. Cymeradwywyd Cynllun Gweithredu Gwerth am Arian Strategol newydd hefyd yn 2020-21, gyda llawer o’r ffrydiau gwaith yn y cynllun wedi sefydlu eu hunain yn naturiol wrth i arferion gweithio newid dros nos i ymateb i’r pandemig. Bydd rhagor o sylw’n cael ei roi i arferion gweithio’n hybrid i’r dyfodol, a bydd y Cynllun Gweithredu Gwerth am Arian yn ffurfio rhan o benderfyniadau trosfawol Grŵp Cynefin wrth edrych i’r dyfodol.

Mae ffordd newydd o weithio yn ystod y flwyddyn ddiwethaf wedi galluogi Grŵp Cynefin i drosi llawer o brosesau’n rhai digidol, a gwneud gweithio o bell yn hawdd. Yn ddiamau bydd y prosesau newydd hyn yn ffurfio sylfeini ffordd o weithio mwy effeithlon ac effeithiol, a bydd arbedion o’r natur yma yn ein cynorthwyo ni i gyflawni mwy o ran gwerth cymdeithasol i denantiaid Grŵp Cynefin a’r cymunedau mae’n ei wasanaethu.

Mae Grŵp Cynefin yn asesu ei effeithiolrwydd yn barhaus o ran Gwerth am Arian. Fel sefydliad â phwrpas cymdeithasol, mae wedi ymrwymo i uchafu gwerth i’w denantiaid, tenantiaid y dyfodol a’r gymuned ehangach. Cyhoeddwyd Datganiad Gwerth am Arian blyneddol yn ystod y flwyddyn, a oedd yn pwysleisio’r gwerth ychwanegol mae Grŵp Cynefin yn ei ddarparu i’w denantiaid a’i gwsmeriaid.

Rhoir manylion perfformiad ariannol Grŵp Cynefin a’r Grŵp am y flwyddyn yn y datganiadau ariannol hyn. Mae’r Bwrdd Rheoli o’r farn bod y canlyniadau’n foddhaol ac yn dangos parhad twf a chryfder ariannol a fydd yn galluogi’r grŵp i ehangu darpariaeth tai a gwasanaethau ansawdd uchel i’r cymunedau lleol.

Trosiant y Grŵp am y flwyddyn oedd £31m (2020 - £28m) gyda £21.3m (2020 - £20.8m) yn incwm rhent a thâl gwasanaeth. Roedd gwarged y grŵp am y flwyddyn yn £2.5m (2020 - £1.4m) ac, yn dilyn yr addasiad pensiwn budd diffiniedig a oedd yn ofynnol yn ystod y flwyddyn yn dangos gwariant ychwanegol o £5.3m (2020 – incwm o £4.3m), roedd y cronfeydd wrth gefn refeniw yn £26.4m (2020 - £29.3m) ar ddiwedd y flwyddyn. Mae’r Bwrdd Rheoli’n ystyried bod hyn yn ganlyniad cadarnhaol am y flwyddyn. Roedd gwerth llyfr net yr eiddo tai yn £292m ar ddiwedd y flwyddyn (2020 - £286m).

Cynnwys tenantiaid

Mae cynnwys tenantiaid wrth graidd Grŵp Cynefin ac mae’n rhoi cyfle i denantiaid gymryd rhan ac ymgysylltu mewn gwahanol ffyrdd. Cred Grŵp Cynefin fod gan bawb rywbeth i’w gyfrannu. Mae hyn wedi ei gofnodi yn ei Strategaeth Cyfranogiad Tenantiaid a Chymunedau. Trwy weithio gyda’n gilydd yn gydweithredol, canolbwyntio ar ein cryfderau a’n cyfleoedd, medrwn ddarparu gwasanaethau a grymuso tenantiaid a chymunedau i gyflawni canlyniadau sy’n bwysig iddynt. Yn ystod 2019-20, ac fel ymateb uniongyrchol i adolygiad Bwrdd Rheoleiddio Llywodraeth Cymru o sicrhau bod tenantiaid yn chwarae rhan effeithiol mewn gwneud penderfyniadau strategol a siapio gwasanaethau mewn ffyrdd sy’n briodol i denantiaid, comisiynodd Grŵp Cynefin TPAS Cymru i hwyluso adolygiad ar ba mor effeithiol oedd hyn o fewn ei fframwaith llywodraethu. Cwblhawyd yr adolygiad ym mis Mawrth 2020, ac mae’r Bwrdd Rheoli wedi cytuno ar gynllun gweithredu i sicrhau a gwella cyfranogiad tenantiaid i fod wrth wraidd ei broses benderfynu.

Pan ddaeth cyfyngiadau’r cyfnod clo roedd Grŵp Cynefin yn awyddus i sefydlu ffordd o gadw mewn cysylltiad â’r tenantiaid a oedd yn cyfranogi. Sicrhodd y staff fod gan yr holl denantiaid a oedd am gymryd rhan yr offer, y rhwydwaith a’r sgiliau i fedru cysylltu ar-lein. Roedd y tenantiaid yn hynod o awyddus i barhau â’r sesiynau hyn yn rheolaidd, fel cyfle i sgwrsio â chyd-denantiaid yn ogystal â pharhau i fedru dylanwadu ar wasanaethau. Cynhaliwyd sesiynau un awr wythnosol, a oedd yn rhoi cyfle i gydweithwyr traws-adrannol ymgynghori â’r grŵp yn hawdd gan gael gwared ar rai o’r rhwystrau logisteg a oedd yn bodoli’n flaenorol. Cynhaliwyd 43 cyfarfod yn ystod y flwyddyn ariannol, gyda’r pynciau yn cynnwys Datganiadau Rhent, y Papur Gwyn Adeiladau Diogelach, Panel Grantiau, adolygiad Gwerth am Arian, Cynllun Gweithredu’r Pethau lawn a’r Strategaeth Cyflogaeth a Sgiliau i enwi rhai yn

ADRODDIAD Y BWRDD RHEOLI

unig. Ym mis Mawrth 2020, cynhaliodd Grŵp Cynefin ei 'Ddiwrnod Tenantiaid Rhithiol' cyntaf, a oedd yn cynnwys lluo o weithdai a gwybodaeth i roi rhagor o gefnogaeth i denantiaid.

Enillodd Grŵp Cynefin y wobwr 'Cyfathrebu yn ystod Argyfwng', ac roedd ar y rhestr fer ar gyfer Gwobrau Blynyddol TPAS 2020-21 TPAS yn y categori 'Cynnal Cyfranogiad Tenantiaid.'

Perfformiad Cyffredinol

Mae staff Grŵp Cynefin wedi ymrwymo'n llwyr i ddarparu'r gwasanaethau gorau y gallant. Mae gwerth am arian a'r angen i foderneiddio rhai o wasanaethau rheng flaen allweddol y sefydliad wedi arwain at adolygiad strategol o'i wasanaeth Chynnal a Chadw, gyda'r bwriad o ddarparu gwasanaeth gwell fyth i denantiaid.

Ar ddiwedd y flwyddyn roedd cyfradd cydymffurfio Grŵp Cynefin o ran Diogelwch Nwy yn 98% ac roedd y lefel boddhad â'r gwasanaeth trwsio a chynnal a chadw yn 78%.

Parhaodd Tîm Tai Grŵp Cynefin i gefnogi tenantiaid i gynnal eu tenantiaethau ac roeddynt yn cysylltu â thenantiaid yn rheolaidd trwy gydol y cyfnod clo, yn enwedig tenantiaid bregus i wirio eu llesiant a chynnig cymorth ymarferol a'u cyfeirio at gymorth pan fo angen. Anfonwyd holiadur at y tenantiaid yn gofyn eu barn am y cymorth a'r gefnogaeth a ddarparwyd gan Grŵp Cynefin yn ystod y pandemig, ac o'r rhai a ymatebodd roedd:

- 88% yn teimlo bod Grŵp Cynefin wedi ymateb i'r pandemig mewn modd priodol
- 84% yn dweud fod y cyngor cyffredinol yn ystod y cyfnod wedi bod yn ddefnyddiol
- 77% yn hapus o ran sut roedd Grŵp Cynefin yn ymdrin â materion rhent
- 87% yn teimlo bod y dulliau amddiffyn/diogelu tenantiaid wedi bod yn llwyddiannus
- 92% o'r farn nad oedd unrhyw beth arall y gallai Grŵp Cynefin fod wedi'i wneud i helpu tenantiaid
- 73% yn dweud eu bod yn hapus â'r modd yr ymdriniodd Grŵp Cynefin â materion cynnal a chadw yn y cyfnod

Rhagwelwyd y byddai effeithiau Covid yn cael effaith negyddol ar ôl-ddyledion rhent yn ystod 2020-21, a phrofodd hyn yn wir. Cyrhaeddodd ôl-ddyledion uchafbwynt o 3.8% ar ddiwedd mis Rhagfyr 2020, yn erbyn targed o 2%, ond oherwydd cefnogaeth a gwaith ymroddedig y Tîm Tai, roedd yr ôl-ddyledion wedi gostwng i 2.99% erbyn diwedd y flwyddyn. Mae lleihau'r ôl-ddyledion a chefnogi ei denantiaid ymhellach yn parhau i fod yn flaenoriaeth uchel i Grŵp Cynefin ar gyfer 2021-22, ac ailstrwythurwyd y tîm tai yn ddiweddar i sefydlu tîm casglu rhent pwrpasol.

Roedd yr ôl-ddyledion rhent net wedi lleihau erbyn diwedd mis Mawrth 2021 i 2.99% (£588k), o'i gymharu â'r cyfanswm rhent a gasglwyd, sef £19.7m, sy'n lleihad o £160k o'i gymharu â'r ôl-ddyledion ar ddiwedd mis Rhagfyr 2020, a chynnydd o £7k o'i gymharu â'r sefyllfa ar ddiwedd mis Mawrth 2020. Mae'r ôl-ddyledion rhent gros wedi lleihau i 3.28% ar ddiwedd Mawrth 2021, sy'n ostyngiad o £261k ers diwedd Rhagfyr 2020.

Mae o ddeutu 1,100 (30%) o denantiaid Grŵp Cynefin yn derbyn Credyd Cynhwysol erbyn hyn. Mae hyn yn gynydd o 316 ers Mawrth 2020. Cafodd pandemig effaith niweidiol nifer y diwrnodau a gymerwyd i osod eiddo, gan nad oedd Grŵp Cynefin yn gallu gosod eiddo yn hanner cyntaf 2020-21 oherwydd cyfyngiadau Covid -19 Llywodraeth Cymru. Yn y cyfnod o 3 mis hyd at ddiwedd Mehefin 2020, cymerodd 99 diwrnod ar gyfartaledd i osod eiddo yn erbyn targed o 25 diwrnod, ond wrth i'r flwyddyn fynd yn ei blaen, ac wrth i'r cyfyngiadau leddfu ychydig, fe wnaeth perfformiad wella fel ei bod yn cymryd 55 diwrnod. ar gyfartaledd i osod eiddo yn 2020-21 (o'i gymharu â 26 diwrnod ar gyfartaledd yn 2019-20).

Yn ystod 2020-21, gosodwyd 285 o unedau, 29 o osodiadau newydd a 256 o ailosodiadau. Mae hyn o'i gymharu â 384 o unedau yn 2019-20 (96 o osodiadau newydd a 288 o ailosodiadau). Y golled incwm oherwydd foidiau yn 2020-21 oedd £346k.

Mae Grŵp Cynefin yn cynnal adolygiad rhent blynyddol a gymeradwyir gan y Bwrdd ym mis Chwefror bob blwyddyn. Ym mis Ionawr 2021 cynhaliodd Grŵp Cynefin weithdy gyda'r Bwrdd Rheoli ac aelodau'r Pwyllgor Cwsmeriaid a Chymunedau i ymgynghori ar adolygiad rhent 2021-22 ac i ymgynghori ar Bolisi Gosod Rhent Cymdeithasol arfaethedig newydd, yn seiliedig ar fodel 'Rhenti Byw' Sefydliad Joseph Rowntree. Bydd ymgynghori ar y polisi newydd yn parhau yn ystod 2021-22 gyda'r nod o fabwysiadu'r polisi newydd o Ebrill 2022 ymlaen. Oherwydd y modelu fforddiadwyedd a wnaed yn 2020-21, cafodd yr holl renti cymdeithasol ar gyfer eiddo 1 ystafell wely a fflatiau gwely eu rhewi ar gyfer 2021-22.

ADRODDIAD Y BWRDD RHEOLI

Yr Amgylchedd Gweithredu

Gwnaeth y pandemig byd-eang COVID-19 barhau yn ystod 2020-21 gydag amrywiol gyfnodau clo cenedlaethol a lleol yn y Deyrnas Unedig, ac mae'r misoedd digynsail hyn wedi bod yn heriol i Grŵp Cynefin. Daeth lledaeniad y feirws yn brif risg i Grŵp Cynefin, a gweithredoedd yn gyflym i reoli'r risg yn effeithiol.

Mae Grŵp Cynefin, fel cymdeithas dai, yn parhau i weithredu mewn amgylchedd cymhleth gyda heriau gwleidyddol, economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol newidiol, yn cynnwys y Deyrnas Unedig yn tynnu'n ôl o aelodaeth yr Undeb Ewropeaidd ar ddiwedd Ionawr 2021.

Mae polisi cymdeithasol a thai ychwanegol yng Nghymru wedi gweld awdurdodau lleol yn medru adeiladu tai cyngor unwaith eto, a bu symudiad tuag at fwy o weithio mewn cydweithrediad, rhwng cymdeithasau tai, awdurdodau lleol a byrddau iechyd. Mae Grŵp Cynefin mewn sefyllfa dda ac yn meddu ar hanes da o weithio gyda sefydliadau sector cyhoeddus i ddatblygu datrysiadau arloesol, gan ymateb yn gadarnhaol i'r heriau sy'n wynebu tenantiaid, cwsmeriaid a chymunedau lle mae Grŵp Cynefin yn gweithredu fel landlord.

Mae'r angen am dai cymdeithasol fforddiadwy, ansawdd uchel, yn parhau i fodoli. Mae'r adolygiad annibynnol o'r cyflenwad tai fforddiadwy (Mai 2019) yn cynnwys goblygiadau arwyddocaol i'r sector, yn cynnwys disgwyliadau pennu rhent, cyllid grant, datgarboneiddio a gwerth am arian. Roedd argymhellion yr adroddiad yn cynnwys rhai disgwyliadau wrth ystyried darpariaeth tai fforddiadwy yn y dyfodol. Roedd hyn yn cynnwys newidiadau i'r fformiwla dyrannu Grant Tai Cymdeithasol, gan ganiatáu i awdurdodau lleol gael gafael ar y cyllid hwn hefyd; adeiladau mwy o gartrefi gan ddefnyddio dulliau adeiladwaith modern; cyflwyno'r angen am ddatblygiadau tai carbon sero; yr angen i gyhoeddi datganiad gwerth am arian blynyddol a sicrhau bod y rhent rydym ni'n ei godi yn fforddiadwy i denantiaid.

Mae Grŵp Cynefin wedi parhau i gynnal ei wasanaethau trwy gydol y pandemig COVID-19, gan ddarparu cymorth a chefnogaeth i'r tenantiaid a chwmseriaid mewn mwyaf o angen; sicrhau bod tenantiaid, staff a chontractwyr yn cael eu cadw'n ddiogel a gwneud popeth posibl i gefnogi cymunedau ar draws Gogledd Cymru. Mae gweithredu'r Strategaeth Trawsnewid Digidol newydd a buddsoddi yn iechyd, diogelwch a lles staff wedi bod yn hanfodol wrth alluogi Grŵp Cynefin i ddarparu gwasanaethau mewn modd cydnherth.

Yr Agenda Datgarboneiddio

Ym mis Mehefin 2019 cyflwynodd Llywodraeth Cymru darged ar gyfer allyriadau carbon sero o dai hunan-berchnogaeth a rhentu preifat erbyn 2050, gyda'r sector tai cymdeithasol i gyrraedd y targed hwn erbyn 2030. Dilynwyd y datganiad gan yr adroddiad 'Cartrefi Gwell, Cymru Well, Byd Gwell' i'r Cynulliad gan y Grŵp Cyngori Datgarboneiddio Cartrefi yng Nghymru. Mae Grŵp Cynefin wedi pennu nod strategol o ddatblygu Strategaeth Datgarboneiddio yn ystod 2021-22.

Diogelwch Adeiladau

Yn dilyn trychineb Tŵr Grenfell yn 2018 ac Adolygiad Annibynnol Rheoliadau Adeiladu a Diogelwch Tân Judith Hackitt (a adnabyddir fel Adolygiad Hackitt) mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi Papur Gwyn Diogelwch Adeiladau a oedd yn y broses ymgynghori ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Mae'n adeiladu ar waith grŵp o arbenigwyr diogelwch tân a gomisiynwyd gan Lywodraeth Cymru a gynhyrchodd y 'Map i Adeiladau Diogelach yng Nghymru'. Mae'n sicrhau bydd newidiadau a chryfhau prosesau'n digwydd.

Safonau Ansawdd Tai Cymru (SATC)

Mae'n hanfodol bod stoc Grŵp Cynefin yn parhau i gwrdd â'r WHQS. Comisiynwyd adolygiad annibynnol yn ystod 2019-20, i adrodd ar sefyllfa cydymffurfio'r Gymdeithas i'r Bwrdd Rheoli, i'r Rheoleiddiwr ac i arianwyr Grŵp Cynefin. Mae'r dilysiad annibynnol, yn seiliedig ar sampl stoc flynyddol o 20% dros gyfnod o 5 mlynedd, hefyd yn rhoi sicrwydd bod rhagolygon cynnal a chadw cynlluniedig Grŵp Cynefin yn seiliedig ar ddata cyflwr stoc cadarn.

Dangosodd adroddiad SATC a gyflwynwyd i Lywodraeth Cymru ym mis Awst 2020 fod 100% o stoc Grŵp Cynefin yn cydymffurfio â SATC (yn ddarostyngedig i fethiannau derbynol).

ADRODDIAD Y BWRDD RHEOLI

Iechyd a Diogelwch

Mae Grŵp Cynefin wedi ymrwymo i gael trefniadau Iechyd a Diogelwch corfforaethol cadarn ar waith, a thrwy hynny, sicrhau bod gan ei Fwrdd Rheoli sicrwydd digonol. Ystyriodd Grŵp Cynefin ddau adroddiad ‘gwersi a ddysgwyd’ a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru, a chynhyrchu Cynllun Gweithredu Corfforaethol Iechyd a Diogelwch sydd yn cael ei fonitro, ac yr adroddir arno bob chwarter i'r Pwyllgor Archwilio a Risg. Adolygodd y grŵp ei drefniadau iechyd a diogelwch gyda chymorth cynghorwyr allanol yn ystod y flwyddyn, a diwygiwyd y Cynllun Gweithredu Corfforaethol yn unol â hynny.

Dyfarniad Rheoleiddio

Nod Fframwaith Rheoleiddio Llywodraeth Cymru yw sicrhau bod Cymru yn parhau i fod â Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig (RSLs) sydd wedi'u llywodraethu'n dda ac sy'n gadarn yn ariannol, gan ddarparu gwasanaethau o ansawdd uchel, a gwella gwasanaethau landlordiaid a defnyddwyr gwasanaeth. Yn unol â'r Fframwaith yma, cynhelir Dyfarniad Rheoleiddio blynyddol. Mae'r dyfarniad yn ystyried y canlynol:

- Llywodraethu a Gwasanaethau: A all y LCC nodi a rheoli risgiau sy'n dod i'r amlwg yn briodol
- Hyfywedd Ariannol: A yw'r LCC yn cwrdd â'i ofynion hyfywedd, ac a oes ganddo'r gallu ariannol i ddelio â senarios yn briodol

Ym mis Rhagfyr 2020, cadarnhaodd y Dyfarniad Rheoleiddio Interim gan Dîm Rheoleiddio Tai yn Llywodraeth Cymru, ddyfarniad ‘Safonol’, ar gyfer Grŵp Cynefin am Lywodraethu a Gwasanaethau a Hyfywedd Ariannol. Hwn yw'r lefel dyfarniad uchaf bosibl.

Gwasanaethau wedi'u moderneiddio a gwasanaethau digidol

Mae Grŵp Cynefin wedi buddsoddi yn sylweddol yn y blynyddoedd diwethaf yn ei feddalwedd rheolaeth tai newydd ‘Active H’ fel rhan o'n hymrwymiad i wella ei ddarpariaeth gwasanaeth. Cwblhawyd ail ran y prosiect ar y 31 Mawrth 2021, a bydd yn gwella effeithlonrwydd gan alluogi'r sefydliad i ddod yn fwy modern a chysylltu'n well. Bydd y meddalwedd yn galluogi gwell ymateb i anghenion tenantiaid a chwsmeriaid trwy gynnig mwy o ddewis yn y ffyrdd y maent yn dymuno cynnal eu busnes gyda Grŵp Cynefin. Roedd y cam hwn yn cynnwys datblygu Porth Tenant neu ‘Ap Cynefin’ fel y mae wedi ei enwi, a gafodd ei lansio ym mis Mawrth 2021. Mae'r Porth Tenantiaid (porth hunan wasanaethu i'r tenantiaid) yn galluogi tenantiaid i weld eu cyfrifon 24/7, ac mae'n cynnig fforymau ychwanegol i'r tenantiaid reoli eu tenantiaethau. Mae'n bosibl gwirio'r cyfrif rhent, gwirio neu wneud cais cynnal a chadw, defnyddio'r cyfrifydd budd-daliadau a llawer mwy yn ‘ApCynefin’.

Mae tîm gofal cwsmer newydd ‘Cyswllt Cynefin’ bellach wedi'i sefydlu'n gadarn, ac mae'r adborth yn gadarnhaol ac yn dangos bod y gwasanaeth a ddarperir yn cael ei werthfawrogi. Yn ystod y flwyddyn roedd Grŵp Cynefin yn gweithio tuag at achrediad gofal cwsmer, ac ym mis Gorffennaf 2021, derbyniwyd y ddyfarniad o ‘Wasanaeth Cwsmer Rhagorol’. Bydd datblygiad parhaus technoleg gwybodaeth yn rhyddhau mwy o amser i staff *Cyswllt Cynefin* dreulio mwy o amser gyda'r cwsmeriaid sydd angen mwy o gefnogaeth.

Yn ystod 2020-21, gweithiodd Grŵp Cynefin ar ddatblygu Strategaeth Trawsnewid Digidol newydd ar gyfer 2019-2023, lle y nodir bod buddion sylweddol yn cynnwys gwelliannau diogelwch data a systemau, i weithio'n fwy effeithlon ac effeithiol, darparu delwedd fodern a chynyddu boddhad tenantiaid a staff Grŵp Cynefin. Cymeradwywyd y Strategaeth hon gan y Bwrdd Rheoli ym mis Mai 2020.

Diogelu a thrais domestig

Mae gan Grŵp Cynefin gyfrifoldeb i ddiogelu a hyrwyddo lles tenantiaid, a staff ac mae mewn sefyllfa dda i nodi materion cam-drin yng nghartref y teulu ac yn y gymuned ehangach, gyda gwybodaeth am anghenion lleol, ochr yn ochr â mynediad at wybodaeth am gyllid teulu, a mynediad i amgylcheddau cartref. Adolygwyd y Polisi Diogelu ym mis Chwefror 2020, ac mae'r holl staff yn derbyn hyfforddiant rheolaidd.

Yn ystod 2019-20, ac yn dilyn Archwiliad Mewnol ar y maes hwn, mae Grŵp Rheoli Diogelu wedi'i sefydlu, sy'n cyfarfod bob chwarter. Mae'r grŵp yn ystyried a oes yna themâu Diogelu ac yn nodi unrhyw anghenion hyfforddi staff a'r gwersi a ddysgwyd.

Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant

Cynhaliwyd y momentwm trwy gydol y pandemig, gyda ffocws ar Mae Bywydau Du o Bwys a'r ymgyrch dan arweiniad Tai Pawb, ‘Gweithredoedd nid Geiriau.’ Mae cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant yn ehangach na

ADRODDIAD Y BWRDD RHEOLI

hyn, fodd bynnag, a bydd Grŵp Cynefin yn datblygu ei Gynllun Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant ei hun, yn unol â'r nod strategol a bennwyd ar gyfer 2021-22.

Beth sy'n gwneud Grŵp Cynefin yn unigryw?

Grŵp Cynefin yw'r unig gymdeithas dai gyda stoc ar draws y chwe ardal awdurdod lleol yng ngogledd Cymru a gogledd Powys. Mae'r gymdeithas wedi ymrwmo i fynd i'r afael ag anghenion tai, gyda datblygiadau'n amrywio o bentrefi gwledig i drefi mwy o faint.

Mae'r sefydliad yn darparu neu â diddordeb mewn bron i 5,000 o eiddo tai fforddiadwy, sy'n darparu ar gyfer sbectrwm cyfan o oedran ac anghenion. Mae'n amrywio o ddarparu cartref cyntaf i bobl, ymdrin ag anghenion teulu sy'n tyfu, darparu cartrefi sydd ag addasiadau arbenig, a thâi â chefnogaeth i arbenigo mewn darparu Tai Gofal Ychwanegol ar gyfer pobl hŷn.

Yn achos y rhai sydd mewn perygl o fod yn ddigartref neu ddioddef trais yn y cartref, mae Gorwel, sy'n uned fusnes o fewn Grŵp Cynefin yn darparu cefnogaeth i bobl hynnod fregus.

Prif ffocws Gorwel yw gwasanaethau trais yn y cartref ac atal digartrefedd o fewn ardaloedd tri awdurdod lleol. Mae Gorwel yn cefnogi tua 650 (2020- 500) o ddefnyddwyr gwasanaeth bob wythnos.

Mae Grŵp Cynefin yn adeiladu datblygiadau deiliadaeth cymysg ac yn ddiweddar mae wedi cael llwyddiant wrth werthu rhai unedau am werth marchnad, ac yn dysgu o'r profiadau. Bydd hyn yn dylanwadu ar gyfeiriad y dyfodol ac ar gydweithio posibl gyda phartneriaid strategol eraill.

Nid yw'r busnes yn ymwneud â chartrefi'n unig, mae Grŵp Cynefin yn adnabyddus am gynnig **#mwy na thai**. Mae'r Tim Mentrau Cymunedol yn parhau i wneud gwahaniaeth trwy weithio gyda chymunedau i gynnig cyfleoedd i wella eu hansawdd bywyd. Enghreifftiau o brosiectau o'r fath yw'r Shed, Gallt Melyd a'r prosiect Iechyd a Mwy yn Nyffryn Nantlle, sydd â'i fomentwm yn cynyddu, ac a fydd yn brosiect sy'n cael ei redeg mewn cydweithrediad â Chyngor Gwynedd, Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, ac eraill.

Grŵp Cynefin yw'r unig gymdeithas dai sy'n gweithredu'n fewnol yn Gymraeg, ac mae'n falch dros ben o'r nodwedd unigryw hon. Mae hyn yn ei gwneud yn haws i'r holl gwsmeriaid fedru sgwrsio gydag unrhyw un yn y gymdeithas yn eu hiaith ddewisol.

Mae Grŵp Cynefin yn gyfrifol am amrywiol wasanaethau ar ran cymdeithasau tai ac awdurdodau lleol, sy'n dangos y gwerth ychwanegol a ddarperir gan y sefydliad, ac sy'n dangos yr ymddiriedaeth yng Ngrŵp Cynefin ymhlith partneriaid, sef Tai Teg – y gofrestr tai fforddiadwy a'r Gwasanaeth Hwyluswyr Tai Gwledig.

Trwy gyfrwng ei ddau is-gwmni, Canllaw a Gofal a Thrwsio Conwy a Sir Ddinbych, mae gan berchnogion tai hŷn ac anabl, a thenantiaid sy'n rhentu'n breifat ar draws pedair ardal awdurdod lleol fynediad at gymorth a chefnogaeth gydag addasiadau neu waith trwsio yn eu cartref, a fydd yn eu galluogi i fyw gartref yn annibynnol ac yn ddiogel. Yn 2019-20, sefydlwyd cynllun peilot newydd wedi'i gyllido gan Lywodraeth Cymru, y prosiect *Adre o'r ysbyty* yn Ysbyty Gwynedd, Bangor ac Ysbyty Glan Clwyd, Bodelwyddan. Mae buddion amlwg yn deillio o'r gwasanaeth hwn sy'n galluogi cleientiaid i fynd adref yn ddiogel ar ôl cyfnod yn yr ysbyty, ac mae'n cynorthwyo gyda llif cleifion drwy'r ysbyty trwy hwyluso rhyddhau o'r ysbyty yn gynt, a thrwy hynny arbed arian i'r Bwrdd Iechyd.

Mae Gwasanaeth Gwella Cartrefi 'Gerddi Gwyrdd' Gofal a Thrwsio yn parhau i ehangu ac mae'n cynhyrchu incwm i'w fuddsoddi yng ngwasanaethau craidd y cwmni i sicrhau cynaliadwyedd. Dyfarnwyd statws Aseswr Ymddiriedig i staff o'r ddau gwmni, i asesu'r anghenion ar gyfer addasiadau lefel isel.

Staff Grŵp Cynefin

Ar ddiwedd Mawrth 2021, roedd y dangosyddion allweddol perfformiad fel a ganlyn:

	2021	2020
Nifer o staff ar ddiwedd y flwyddyn	266	257
Cyfystyr â llawn amser	234	206
Rhaniaid rhwng cyflogion benywaidd/ gwrywaidd	69 Gwryw 197 Benyw	70 Gwryw 187 Benyw

ADRODDIAD Y BWRDD RHEOLI

Mae gan Grŵp Cynefin staff talentog a llawn cymhelliad sydd wedi ymrwymo i alluogi'r sefydliad i gyflawni amcanion ei Gynllun Corfforaethol, a darparu'r gwasanaethau gorau i'w gwsmeriaid. Yn ystod 2019-20, buddsoddodd Grŵp Cynefin yn ei holl reolwyr trwy gymryd rhan mewn cwrs Arweinyddiaeth Systemau a gynhelir gan Brifysgol Do-Well a Phrifysgol Glyndŵr. Bydd Grŵp Cynefin yn parhau i fuddsoddi yn yr holl staff, gan greu gweithlu cryf sy'n gallu newid. Fodd bynnag, mae'r flwyddyn ddiwethaf wedi dangos pa mor effeithlon a hyblyg yw ein staff, a pha mor dda y maent wedi addasu i ffordd newydd o weithio o dan rai amgylchiadau heriol. Mae newidiadau pellach yn debygol, o ystyried y ffyrdd newydd o weithio, a'r hyn a all ddod o ganlyniad i'r adolygiadau strategol neu werth am arian a gynlluniwyd, fel rhan o'r Strategaeth Twf newydd.

Mae Grŵp Cynefin yn parhau i fuddsoddi mewn hyfforddiant staff a chyfleodd secondiad, gan fuddsoddi hefyd yn iechyd a lles ei staff trwy ystod o fentrau, a Strategaeth Lles Pobl, o'r enw 'Byd o Les'; lansiwyd yn ystod 2020-21.

Dulliau o reoli risg a chwant am risg

Cymeradwyodd Grŵp Cynefin Fframwaith Sicrwydd Risg newydd, wedi'i seilio ar y dull 'tair llinell amddiffyn'. Cymhwyswyd y fframwaith i risgiau strategol y grŵp, ac yn ystod y flwyddyn i ddod bydd yn cael ei gymhwyso i risgiau gweithredol a risgiau prosiect ar gyfer rheoli sicrwydd ychwanegol. Cynhaliwyd archwiliad mewnol ar y trefniadau Rheoli Risg ym Mai 2020, a chyflawnwyd barn archwilio 'Sicrwydd Sylweddol/ Cymedrol'. An annual Risk Management Report is also presented to the Audit and risk Committee, and shared thereafter with its Regulators

Mae Bwrdd Rheoli Grŵp Cynefin wedi adolygu ei chwant am risg, a chafodd hyn ei ymgorffori i'r Gofrestr Risg a bydd adolygiad pellach yn cael ei gynnal yn ystod 2021-22. Bydd gwybodaeth rheoli risgiau yn fwy hygrych i aelodau'r Bwrdd Rheoli a Phwyllgorau ar ôl buddsoddiad diweddar mewn meddalwedd newydd a fydd yn cryfhau trefniadau rheoli risgiau'r grŵp ymhellach.

Y prif risgiau a gafodd eu nodi fel y rhai sy'n bosib o ymddangos oedd, diffyg hyfywedd ariannol, methu â chydymffurfio gyda deddfau a rheoliadau, methu â darparu gwasanaethau effeithiol i'n tenantiaid neu ddefnyddwyr gwasanaeth, methu â rhedeg busnes effeithiol, difrod i enw da a methu â chyflawni'r Strategaeth Twf. Mae gan bob un o'r risgiau a nodwyd reolaethau ar waith i liniaru neu reoli eu heffaith ar y Grŵp. Yn ystod 2020-21 a hyd yma, y risgiau allweddol yw:

- Methu a chyrraedd SATC, a'r nifer o fethiannau derbyniol yn cynyddu
- Prinder prosiectau/ cynlluniau datblygu yn y tymor byr
- Anfodlonrwydd tenantiaid o ganlyniad i ddifffyg buddsoddiad yn eu cartrefi

Gwnaeth dechrau'r pandemig ddangos yr angen i sefydlu cofrestr risgiau penodol mewn ymateb i'r sefyllfa. Mae'r gofrestr hon wedi bod yn weithredol ar Decision Time trwy gydol y cyfnod. Mae'n Gofrestr Risgiau weithredol, gyda holl aelodau'r Bwrdd ac aelodau'r Pwyllgor Archwilio a Risg yn medru gweld y gofrestr er mwyn darparu sicrwydd a rhannu gwybodaeth. Roedd y gofrestr yn bwysig iawn i'r Tîm Digwyddiadau Mawr; ar y dechrau roedd yn cael ei adolygu'n wythnosol gan y Tîm Arweinyddiaeth, ond newidiodd hynny i bob pythefnos wrth i'r pandemig lacio rhywfaint a'r trefniadau gweithio newydd wreiddio eu hunain.

Wrth i 2020 dynnu at ei therfyn, ac er bod Covid-19 i'w weld yn parhau i effeithio ar rai gwasanaethau ar lefel gweithredol neu ymatebol, dros amser ystyriwyd bod risgiau'n gysylltiedig â Covid yn risgiau busnes, gan dynnu sylw at yr angen i fwyafriaf y risgiau a oedd yn weddill gael eu trosglwyddo i'r Gofrestr Risgiau Strategol. Adolygir y Cofrestrau Risg yn ffurfiol gan y Pwyllgor Archwilio a Risg bob chwarter, gydag unrhyw feysydd allweddol yn cael eu tynnu i sylw'r Bwrdd Rheoli wedi hynny.

Mae Grŵp Cynefin yn nodi risgiau trysorlys sylfaenol y mae'n agored iddynt, sy'n cynnwys risg hylifedd, risg credyd gwrthbartion, risg cyfradd llog, a risg gyfreithiol / rheoliadol. Mae'r holl risgiau wedi eu cynnwys yn y Gofrestr Risg Strategol, sydd yn cynnwys (ond nid yn gyfyngedig i) prif reolaethau i leihau'r effaith fel a ganlyn:

- Trefniadau a Polisi Rheolaeth Trysorlys cadarn, gyda'r Polisi yn cael ei adolygu'n flynyddol gan y Bwrdd
- Trefniadau adrodd Rheolaeth Trysorlys rheolaidd i'r Pwyllgor Cyllid a Thwf
- Trefniadau adrodd rheolaidd ar berfformiad yn erbyn ein 'rheol aur'
- Adolygiad rheolaidd o'r holl raddfeydd credyd a gwrth bartion wedi'w cymeradwyo
- Trefniadau monitro wythnosol o berfformiad dyledion rhent
- Trefniadau monitro wythnosol o'r rhagolygon llif arian 24 mis
- Cyngor / chefnogaeth gyfreithiol trysorlys cynhwysfawr gan ymgynghorwyr a chynghorwyr cyfreithiol
- Trefniadau cyd-reoleiddio cadarn a rheolaidd gyda'n rheoleiddiwr

ADRODDIAD Y BWRDD RHEOLI

Bydd Grŵp Cynefin yn dylunio, gweithredu a monitro'r holl drefniadau sy'n angenrheidiol ar gyfer nodi a rheoli'r risgiau trysorlys hyn.

Mae'r trefniadau gweithredol penodol a'r rheolaethau risg sy'n ceisio sicrhau cydymffurfiaid â'r amcanion wedi'u nodi ym Mholisi Rheoli Trysorlys y grŵp.

Rheolaeth Ariannol Fewnol

Yn unol â Chylchlythyr Cymdeithas Tai Llywodraeth Cymru - RSL 02/10: Rheolaethau ac adrodd mewnol, mae'r Bwrdd Rheoli yn cydnabod ei fod yn gyfrifol am system rheolaeth fewnol y grŵp ac am ddiogelu asedau'r grŵp, ac felly, am gymryd camau rhesymol er mwyn amddiffyn a chanfod twyll ac unrhyw afreoleidd-dra arall.

Mae'r Bwrdd Rheoli yn caffael gwasanaethau Archwilydd Mewnol annibynnol, er mwyn rhoi gwerthusiad gwrthrychol iddo a barn ar ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd cyffredinol rheolaeth risg a rheolaeth fewnol y grŵp. Cymeradwydd y Pwyllgor Archwilio a Risg ymestyn cytundeb yr archwilydd cyfredol, BDO LLP, am 12 mis arall hyd at ddiwedd Mawrth 2022, yn ystod 2020-21.

Mae'r Cynllun Archwilio Mewnol yn cael ei gymeradwyo'n flynyddol gan y Pwyllgor Archwilio a Risg. Archwilwyr Mewnol ar contract allanol sy'n cyflwyno'r cynllun archwilio mewnol, a chyflwynir yr adroddiadau i'r Pwyllgor Archwilio a Risg i'w cymeradwyo. Mae'r cynnydd o ran gweithredu'r argymhellion hefyd yn cael ei adrodd i'r Pwyllgor Archwilio a Risg bob chwarter. Mae'r cynllun Archwilio Mewnol yn seiliedig ar gydbwysedd o asesiadau risg a Systemau, ac mae wedi'i gynllunio i adolygu'r system rheolaeth fewnol ar bob agwedd ar weithgareddau'r grŵp. Mae'r adolygiadau wedi'u cynllunio i roi sicrwydd rhesymol, ond nid absoliwt, ynghylch:

- dibynadwyedd y wybodaeth ariannol a gyflwynir ac a ddefnyddir gan y grŵp;
- cynnal cofnodion cyfrifyddu cywir; a
- diogelu asedau'r grŵp rhag unrhyw gamddefnydd.

Y gweithdrefnau sydd wedi'u sefydlu sydd wedi'u cynllunio i ddarparu rheolaethau ariannol mewnol effeithiol yw:

- rheoliadau ariannol ysgrifenedig ac awdurdodau dirprwyedig;
- systemau cynhwysfawr o adrodd ariannol gan gynnwys cyllidebau blynyddol a chyfrifon rheoli chwarterol yn cael eu hadrodd i'r Pwyllgor Archwilio a Risg a'r Bwrdd, sy'n dangos perfformiad gwirioneddol yn erbyn y gyllideb ac yn tynnu sylw at unrhyw amrywiadau;
- adroddiadau archwilio mewnol yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio a Risg, hefyd y cynnydd o ran gweithredu'r argymhellion;
- strwythurau rheoli ac adrodd wedi'u diffinio'n glir;
- Cynllun Busnes pum mlynedd wedi'i ddiwygio'n flynyddol gan ymgorffori rhagolygon ariannol a
- rhagolwg ariannol tri deg mlynedd a adolygir yn flynyddol, sy'n ofynnol gan Lywodraeth Cymru, a gyflwynir iddynt yn flynyddol, sy'n allosod cyfeiriad ariannol y grŵp

Llywodraethu Corfforaethol

Mae Bwrdd Rheoli Grŵp Cynefin yn cyfarwyddo gweithredoedd y gymdeithas yn unol â'i hamcanion a'i rheolau ac mae ganddo'r prif gyfrifoldeb am strwythur llywodraethu'r grŵp.

Ymhlith ei swyddogaethau bydd:

- diffinio a sicrhau cydymffurfiaid â gwerthoedd ac amcanion strategol y sefydliad
- sefydlu fframwaith ar gyfer cymeradwyo strategaethau, polisïau a chynlluniau i gyflawni'r amcanion hynny
- bodloni ei hun ynghylch cywirdeb gwybodaeth ariannol a chymeradwyo cyllidebau a chyfrifon blynyddol a chynlluniau busnes
- sefydlu a monitro fframwaith ar gyfer dirprwyo a systemau rheolaeth mewnol sy'n cael eu hadolygu'n flynyddol
- sefydlu fframwaith ar gyfer nodi, rheoli ac adrodd ar risg
- gwneud penderfyniadau a chytuno ar bolisïau ar bob mater a allai greu risg ariannol neu risg arall sylweddol i'r sefydliad neu sy'n codi materion egwyddor sylweddol
- sefydlu mecanweithiau ar gyfer cyfathrebu a derbyn adborth gan randdeiliaid a chyfranddalwyr y sefydliad
- monitro perfformiad y sefydliad a chymryd camau cywiro amserol os oes angen

ADRODDIAD Y BWRDD RHEOLI

- cymryd cyfrifoldeb cyffredinol am hunanasesu a chyfrifoldebau eraill fel rhan o weithredu'r fframwaith rheoleiddio
- sicrhau bod y gymdeithas yn ystyried unrhyw ymgymeriad a roddir gan y gymdeithas i'r rheoleiddiwr, neu ymyrraeth neu rwyngedigaeth a osodir ar y gymdeithas gan y rheoleiddiwr.
- penodi, rheoli a diswyddo'r Prif Weithredwr, neu'r Cyfarwyddwyr Corfforaethol
- bodloni ei hun bod materion y sefydliad yn cael eu cynnal yn gyfreithlon a gyda gonestrwydd
- sefydlu cod ymddygiad ar gyfer y Bwrdd Rheoli
- sefydlu a gweithredu rhaglenni sefydlu a datblygu a system gwerthuso perfformiad ar gyfer y Bwrdd Rheoli, a'i Is-bwyllgorau, y Cadeirydd, yr Is-gadeirydd, ac aelodau unigol o'r Bwrdd
- sicrhau effeithiolrwydd llywodraethu yn rheolaidd

Ar 24 Mai 2018 cymeradwyodd y Bwrdd Rheoli y gallai uchafswm o 12 aelod gael eu hethol am dymor o dair blynedd gan y cyfranddalwyr yng Nghyfarfod Cyffredinol Blyneddol y Gymdeithas. Cyn hyn, 10 oedd y nifer uchaf o aelodau. Caniateir i aelodau wasanaethu ar y Bwrdd Rheoli am uchafswm o naw mlynedd (tri thymor) yn unol â Chod Llywodraethu Cymru Tai Cymunedol, a fabwysiadwyd yn ffurfiol.

Mae Byrddau Rheoli'r is-gwmnïau yn cynnwys penodiadau gan Grŵp Cynefin (yn y lleiafrif) ac aelodau annibynnol a etholir gan gyfranddalwyr yr is-gwmni am dymor o dair blynedd.

Mae Bwrdd Rheoli Grŵp Cynefin wedi sefydlu pum is-bwyllgor, sef:

- Pwyllgor Archwilio a Risg - yn cynnwys aelodau o Fyrddau Rheoli Grŵp Cynefin, Canllaw, Gofal a Thrwsio Conwy a Sir Ddinbych ac aelodau annibynnol sydd â gwybodaeth a phrofiad sy'n berthnasol i gylch gwaith y Pwyllgor.
- Pwyllgor Cyllid a Thwf (yn weithredol o fis Medi 2019) - yn cynnwys aelodau o Fyrddau Rheoli Grŵp Cynefin, Canllaw (Eryri) Cyf a Gofal a Thrwsio Conwy a Sir Ddinbych; ac aelodau annibynnol sydd â gwybodaeth a phrofiad sy'n berthnasol i gylch gwaith y pwyllgor.
- Pwyllgor Cwsmeriaid a Chymunedau - yn cynnwys aelodau o Fwrdd Rheoli Grŵp Cynefin, aelodau tenantiaid ac aelodau annibynnol sydd â gwybodaeth a phrofiad sy'n berthnasol i gylch gwaith y pwyllgor.
- Pwyllgor Gorwel - yn cynnwys aelodau o Fwrdd Rheoli Grŵp Cynefin ac aelodau annibynnol sydd â gwybodaeth a phrofiad sy'n berthnasol i gylch gwaith y pwyllgor.
- Pwyllgor Rheolaeth Llywodraethu (yn weithredol o fis Medi 2019 ac mae'n gyfuniad o ddau Bwyllgor blaenorol) - sy'n cynnwys Cadeiryddion Bwrdd Rheoli pob grŵp a phob Pwyllgor, ac aelodau eraill o'r Bwrdd Rheoli yn ôl yr angen.

Strwythur y Grŵp

Mae Grŵp Cynefin yn rhiant-gorff i ddau is-gwmni gweithredol, sef 'Canllaw (Eryri) Cyf' a 'Gofal a Thrwsio Conwy a Sir Ddinbych'. Mae hefyd yn rhiant i gwmni segur o'r enw 'Cywaith Cyf'. Mae Canllaw yn gwmni cyfyngedig trwy warant sydd wedi'i gofrestru gyda'r Comisiwn Elusennau a Llywodraeth Cymru. Prif weithgaredd y cwmni yw rheoli asiantaeth Gofal a Thrwsio Gwynedd ac Ynys Môn sy'n trefnu addasiadau hanfodol a mân atgyweiriadau yng nghartrefi pobl hŷn, yn berchnogion tai ac yn denantiaid preifat, fel y gallant fyw yn ddiogel ac yn annibynnol.

Ffurfiwyd Gofal a Thrwsio Conwy a Sir Ddinbych yn 2015 trwy uno'r asiantaethau Gofal a Thrwsio yn y ddwy sir. Mae'r endid newydd yn gwmni cyfyngedig trwy warant ac wedi'i gofrestru gyda'r Comisiwn Elusennau.

Mae Cytundeb Rhyng-grŵp manwl yn egluro hawliau a rhwymedigaethau'r rhiant gorff a'r is-gwmnïau i'w gilydd, a'r berthynas gorfforaethol rhyngddynt. Nid yw Grŵp Cynefin yn bwriadu arfer rheolaeth weithredol agos dros yr is-gwmnïau, ond yn gyffredinol, darperir cyngor ar arfer gorau a mabwysiadu polisiau. Mae Grŵp Cynefin yn monitro perfformiad ac yn archwilio gweithgareddau'r is-gwmnïau. Fel arfer, gweithredir rheolaeth ariannol trwy gymeradwyo Cynlluniau Busnes yr is-gwmnïau, a thrwy reoli trysorlys a monitro cyllideb.

Rhaid i bob aelod o'r grŵp ystyried effaith ei weithredoedd ei hun ar aelodau eraill y grŵp, lle bo hynny'n briodol, i sicrhau gweithrediadau effeithlon a chynyddu cyfleoedd i'r eithaf.

Is-gwmnïau

Arhosodd Canllaw (Eryri) Cyfyngedig fel is-gwmni yn ystod y flwyddyn. Mae Canllaw yn gweithredu fel asiantaeth Gofal a Thrwsio ar draws Ynys Môn a Gwynedd.

ADRODDIAD Y BWRDD RHEOLI

Mae Gofal a Thrwsio Conwy a Sir Ddinbych hefyd wedi aros fel is-gwmni yn ystod y flwyddyn. Mae Gofal a Thrwsio Conwy a Sir Ddinbych yn gweithredu fel asiantaeth Gofal a Thrwsio ledled Conwy a Sir Ddinbych. Mae'r trydydd is-gwmni, Cywaith Cyfyngedig, wedi aros fel cwmni segur trwy gydol y flwyddyn.

Rhestrir rhagor o wybodaeth am statws y cwmnïau hyn yn nodyn 29.

Newidiadau mewn Asedau Sefydlog

Nodir manylion asedau sefydlog yn nodiadau 12 i 15 o'r datganiadau ariannol.

Cronfeydd wrth gefn

Gellir gweld y symudiad yng Nghronfeydd wrth gefn y Grŵp a'r Gymdeithas yn y Datganiad o Newidiadau mewn Cronfeydd Wrth Gefn.

DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU'R BWRDD

Mae Deddf Cymdeithasau Budd-daliadau Cydweithredol a Chymunedol 2014 a deddfwriaeth tai cymdeithasol cofrestredig yn ei gwneud yn ofynnol i'r Bwrdd Rheoli baratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol, sy'n rhoi golwg wir a theg o sefyllfa'r rhiant gymdeithas a'r grŵp, ac o'r Datganiad o Incwm Cynhwysfawr am y cyfnod hwnnw. Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hyn, mae'n ofynnol i'r bwrdd:

- ddewis polisiau cyfrifyddu addas ac yna eu cymhwyso'n gyson;
- llunio dyfarniadau ac amcangyfrifon sy'n rhesymol ac yn ddarbodus;
- nodi a ddilynwyd safonau cyfrifyddu cymwys, (yn amodol ar unrhyw ymadawiadau perthnasol a ddatgelwyd ac a eglurir yn y datganiadau ariannol); a
- pharatoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol, oni bai ei bod yn amhriodol tybio y bydd y grŵp yn parhau mewn busnes.

Mae'r Bwrdd yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu cywir, sy'n datgelu sefyllfa ariannol y grŵp gyda chywirdeb rhesymol ar unrhyw adeg, ac yn ei alluogi i sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â Deddf Cymdeithasau Cydweithredol a Budd Cymunedol 2014, Deddf Tai ac Adfywio 2008 a'r Gofynion Cyfrifyddu ar gyfer Penderfyniad Cyffredinol (Cymru) 2016 ynghylch Gofynion Cyfrifyddu ar gyfer Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig Mae'r bwrdd hefyd yn gyfrifol am gynnal system ddigonol o reolaeth fewnol a diogelu asedau'r grŵp, ac felly am gymryd camau rhesymol ar gyfer amddiffyn a chanfod twyll ac unrhyw afreoleidd-dra eraill.

Hyd y gŵyr y Bwrdd Rheoli:

- nid oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw archwilydd y Gymdeithas yn ymwybodol ohoni; ac
- mae aelodau'r Bwrdd Rheoli wedi cymryd pob cam y dylent fod wedi'i gymryd i wneud eu hunain yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol, a sefydlu bod yr archwilydd yn ymwybodol o'r wybodaeth honno.

Cynhelir Cyfarfod Blynnyddol Grŵp Cynefin ar 23 Medi 2021. Bydd Adroddiad Blynnyddol 2020/21 y Gymdeithas yn cael ei gyflwyno i'w fabwysiadu yn y cyfarfod hwn.

ARCHWILYDD

Bydd penderfyniad i ailbenodi Beever & Stuthers yn archwilydd y Grŵp yn cael ei gynnig yn y Cyfarfod Cyffredinol Blynnyddol.

Trwy orchymyn y Bwrdd Rheoli

B.T. Ellis

Ysgrifennydd

ADRODDIAD YR ARCHWILYDD ANNIBYNNOL I AELODAU GRŴP CYNEFIN

BARN

Rydym wedi archwilio datganiadau ariannol Grŵp Cynefin (y 'Gymdeithas') a'i is-gwmnïau (y 'Grŵp') ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2021, sy'n cynnwys Datganiadau Incwm Cynhwysfawr Cyfunol a'r Gymdeithas, Datganiadau o Sefyllfa Ariannol Cyfunol a'r Gymdeithas, Datganiadau Newidiadau mewn Cronfeydd Wrth Gefn Cyfunol a'r Gymdeithas, Datganiadau Llif Arian y Grŵp, a nodiadau i'r datganiadau ariannol, gan gynnwys crynodeb o bolisïau cyfrifyddu sylweddol yn nodyn 1. Mae'r fframwaith adrodd ariannol a gymhwyswyd wrth eu paratoi yn berthnasol â chyfraith a Safonau Cyfrifyddu y Deurnas Unedig, gan gynnwys FRS 102 "Y Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon" (Arferion Cyfrifo a Dderbynnir yn Gyffredinol y Deyrnas Unedig).

Yn ein barn ni, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi golwg wir a theg o gyflwr materion y Grŵp a'r Gymdeithas ar 31 Mawrth 2021 ac o incwm a wariant y Grŵp a'r Gymdeithas am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol ag Arferion Cyfrifo a Dderbynnir yn Gyffredinol y Deyrnas Unedig; ac
- wedi cael eu paratoi yn unol â gofynion Deddf Cymdeithasau Buddion Cydweithredol a Chymunedol 2014, Rheoliadau Cymdeithasau Cydweithredol a Budd-daliadau Cymunedol (Cyfrifon Grŵp) 1969, Deddf Tai ac Adfywio 2008 a'r Gofynion Cyfrifyddu ar gyfer Penderfyniad Cyffredinol Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig (Cymru) 2015.

Sail y farn

Gwnaethom gynnal ein harchwiliad yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol (DU) (ISAs (DU)) a'r gyfraith berthnasol. Disgrifir ein cyfrifoldebau o dan y safonau hynny ymhellach yng nghyfrifoldebau'r Archwilydd am archwilio adran datganiadau ariannol ein hadroddiad. Rydym yn annibynnol o'r Grŵp a'r Gymdeithas yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU, gan gynnwys Safon Foesegol y FRC ac rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credwn fod y dystiolaeth archwilio a gawsom yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sylfaen i'n barn.

Casgliadau yn ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r adroddiadau ariannol, rydym wedi dod i gasgliad bod defnydd y Bwrdd o sail busnes gweithredol o gyfrifyddu wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol

Yn seiliedig ar y gwaith rydym wedi'i berfformio, nid ydym wedi nodi unrhyw ansicrwydd perthnasol yn ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, daflu amheuaeth sylweddol ar allu'r Grŵp neu'r Gymdeithas i barhau fel busnes gweithredol am gyfnod o leiaf ddeuddeg mis o'r adeg yr awdurdodir y datganiadau ariannol i'w cyhoeddi.

Disgrifir ein cyfrifoldebau ni a chyfrifoldebau'r Bwrdd mewn perthynas â busnes gweithredol yn adrannau perthnasol yr adroddiad hwn.

Gwybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys y wybodaeth sydd wedi'i chynnwys yn Adroddiad y Bwrdd Rheoli, ac eithrio'r datganiadau ariannol, ac adroddiad ein harchwilydd arno. Mae'r Bwrdd yn gyfrifol am y wybodaeth arall. Nid yw ein barn ar y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, nid ydym yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd arnynt.

Mewn cysylltiad â'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol, ein cyfrifoldeb ni yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn sylweddol anghyson â'r datganiadau ariannol neu ein gwybodaeth a gafwyd yn yr archwiliad neu fel arall yn ymddangos fel petai wedi'i chamddatgan yn sylweddol. Os ydym yn nodi anghysondebau perthnasol o'r fath, neu gamddatganiadau perthnasol ymddangosiadol, mae'n ofynnol i ni benderfynu a oes camddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol neu gamddatganiad perthnasol o'r wybodaeth arall. Os ydym, yn seiliedig ar y gwaith yr ydym wedi'i gyflawni, yn dod i'r casgliad bod camddatganiad perthnasol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol i ni adrodd ar y ffaith honno.

Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd yn hyn o beth.

ADRODDIAD YR ARCHWILYDD ANNIBYNNOL I AELODAU GRŴP CYNEFIN

Materion y mae'n ofynnol i ni adrodd arnynt ar sail eithriad

Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd mewn perthynas â'r materion a ganlyn, lle mae'r Ddeddf Cymdeithasau Cydweithredol a Budd Cymunedol 2014 na'r Ddeddf Tai ac Adfywio 2008 yn ei gwneud yn ofynnol i ni adrodd arnynt os, yn ein barn ni:

- nad yw'r Gymdeithas wedi cynnal system foddhaol o reolaeth dros drafodion; neu
- nad yw'r Gymdeithas wedi cadw conodion cyfrifyddu cywir; neu
- nad yw'r datganiadau ariannol y Gymdeithas yn cytuno â'r llyfrau cyfrifyddu; neu
- nad ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth ac esboniadau sydd eu hangen arnom ar gyfer ein harchwiliad.

Barn ar faterion eraill a ragnodir gan gylchlythyr cymdeithasau tai RSL 02/10 'Rheolaethau ac Adrodd Mewnol'

O ran datganiad y Bwrdd ar reolaethau ariannol mewnol ar dudalen 17, yn ein barn ni:

- mae'r Bwrdd wedi darparu'r datgeliadau sy'n ofynnol gan gylchlythyr cymdeithasau tai RSL 02/10 'Rheolaethau ac Adrodd Mewnol'; ac
- nid yw datganiad y Bwrdd yn anghyson â'r wybodaeth yr ydym yn ymwybodol ohoni o'n gwaith archwilio ar y datganiadau ariannol.

Cyfrifoldebau'r Bwrdd

Fel yr eglurwyd yn llawnach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Bwrdd a nodir ar dudalen 19, mae'r Bwrdd yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol, ac am fod yn fodlon eu bod yn rhoi golwg wir a theg, ac am unrhyw reolaeth fewnol y mae'r Bwrdd yn ei benderfynu sy'n angenrheidiol i alluogi paratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd o gamddatganiad perthnasol, p'un ai oherwydd twyll neu wall.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'r Bwrdd yn gyfrifol am asesu gallu'r Grŵp a'r Gymdeithas i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu, fel sy'n berthnasol, faterion sy'n ymwneud â busnes gweithredol a defnyddio sail cyfrifyddu busnes gweithredol oni bai bod y Bwrdd naill ai'n bwriadu diddymu'r Grŵp neu'r Gymdeithas neu i roi'r gorau i weithrediadau, neu gydag unrhyw ddewis arall realistig ond gwneud hynny.

Cyfrifoldebau'r archwilydd o ran archwilio'r datganiadau ariannol

Ein hamcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd o gamddatganiad perthnasol, p'un ai oherwydd twyll neu wall, a chyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys ein barn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gynhelir yn unol ag ISAs (DU) bob amser yn canfod camddatganiad perthnasol pan fydd yn bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu wall, ac fe'u hystyrir yn berthnasol pe gellid yn rhesymol ddisgwyl iddynt, yn unigol neu yn gyfan gwbl, ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Mae disgrifiad pellach o'n cyfrifoldebau am archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'n hadroddiad archwilydd.

I ba raddau yr ystyriwyd bod yr archwiliad yn gallu canfod afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll

Rydym yn nodi ac yn asesu risgiau camddatganiad perthnasol y datganiadau ariannol, p'un ai oherwydd twyll neu wall, ac yna'n dylunio ac yn perfformio gweithdrefnau archwilio sy'n ymatebol i'r risgiau hynny, gan gynnwys cael tystiolaeth archwilio sy'n ddigonol ac yn briodol i ddarparu sylfaen i'n barn ni.

Wrth nodi a mynd i'r afael â risgiau camddatganiad perthnasol mewn perthynas ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll a diffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau, roedd ein gweithdrefnau'n cynnwys y canlynol:

- Cawsom ddealltwriaeth o gyfreithiau, rheoliadau a chanllawiau sy'n effeithio ar y grŵp a'r gymdeithas, gan ganolbwyntio ar y rhai a gafodd effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol, neu a gafodd effaith sylfaenol ar ei weithrediadau. Roedd deddfau, rheoliadau a chanllawiau allweddol a nodwyd gennym yn cynnwys Deddf Cymdeithasau Cydweithredol a Budd Cymunedol 2014, y Datganiad o Arfer a Argymhellir ar gyfer darparwyr tai cofrestredig: SORP Tai 2018, Deddf Tai ac Adfywio 2008, Penderfyniad Cyffredinol (Cymru) 2015

ADRODDIAD YR ARCHWILYDD ANNIBYNNOL I AELODAU GRŴP CYNEFIN

ynghylch Gofynion Cyfrifyddu ar gyfer Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig, deddfwriaeth treth, deddfwriaeth iechyd a diogelwch, a deddfwriaeth cyflogaeth.

- Gwnaethom holi'r Bwrdd ac adolygu gohebiaeth a chofnodion cyfarfodydd y Bwrdd i gael tystiolaeth o ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau perthnasol. Gwnaethom hefyd adolygu rheolaethau sydd gan y Bwrdd ar waith, lle bo angen, i sicrhau cydymffurfiaid.
- Cawsom ddealltwriaeth o'r rheolaethau sydd gan y Bwrdd ar waith i atal a chanfod twyll. Gwnaethom ofyn i'r Bwrdd am unrhyw ddigwyddiadau o dwyll a ddigwyddodd yn ystod y cyfnod cyfrifyddu.
- Trafodwyd y risg o dwyll a diffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau o fewn y tîm archwilio a chynlluniwyd a pherfformiwyd profion i fynd i'r afael â'r risgiau hyn. Gwnaethom nodi'r potensial ar gyfer twyll yn y meysydd a ganlyn: deddfau yn ymwneud ag adeiladu a darparu tai cymdeithasol gan gydnabod natur reoledig gweithgareddau'r Grŵp.
- Gwnaethom adolygu datgeliadau datganiadau ariannol a dogfennaeth ategol i asesu cydymffurfiaid â deddfau a rheoliadau perthnasol a drafodwyd uchod.
- Fe wnaethon ni holi'r Bwrdd am ymglyfreitha a hawliadau gwirioneddol a phosibl.
- Gwnaethom gynnal gweithdrefnau dadansodol i nodi unrhyw berthnasoddd anarferol neu annisgwyl a allai ddynodi risgiau o gamdatganiad perthnasol oherwydd twyll.
- Wrth fynd i'r afael â'r risg o dwyll oherwydd diystyriaeth o reolaethau mewnol gwnaethom brofi priodoldeb cofnodion cyfnodolion ac asesu a oedd y dyfarniadau a wnaed wrth wneud amcangyfrifon cyfrifyddu yn arwydd o ragfarn bosibl.

Oherwydd cyfyngiadau cynhenid archwiliad, mae risg na ellir ei hosgoi efallai na fyddwn wedi canfod rhai camddatganiadau perthnasol yn y datganiadau ariannol, er ein bod wedi cynllunio a pherfformio ein harchwiliad yn unol â safonau archwilio. Er enghraifft, fel gydag unrhyw archwiliad, roedd risg uwch o beidio â chanfod afreoleidd-dra, gan y gallai'r rhain gynnwys cydgynllwynio, ffugio, hepgor bwriadol, camliwio, neu ddiystyru rheolaethau mewnol. Nid ydym yn gyfrifol am atal twyll neu ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau ac ni ellir disgwyl i ni ganfod pob twyll a diffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau.

Defnyddio'r adroddiad archwilio

Lluniwyd yr adroddiad hwn i'r Gymdeithas, yn unol ag adran 87 o Ddeddf Cymdeithasau Cydweithredol a Budd Cymunedol 2014 ac Adran 128 o'r Ddeddf Tai ac Adnewyddu 2008. Gwnaed ein gwaith archwilio fel y gallem nodi i'r Gymdeithas, y materion hynny y mae'n ofynnol i ni eu datgan iddo mewn adroddiad archwilydd, ac nid at unrhyw bwrpas arall. I'r graddau eithaf a ganiateir gan y gyfraith, nid ydym yn derbyn nac yn cymryd cyfrifoldeb i unrhyw un heblaw'r Gymdeithas am ein gwaith archwilio, am yr adroddiad hwn, neu am y farn yr ydym wedi'i ffurfio.

Beever & Struthers

Beever and Struthers
 Archwilydd Statudol
 St George's House
 215-219 Chester Road
 Manchester
 M15 4JE

Dyddiad: 28 Medi 2021

DATGANIAD INCWM CYNHWYSFAWR CYFUNOL
Am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

	Nodyn	2021 £'000	2021 £'000	2020 £'000	2020 £'000
TROSIANT	3		<u>30,901</u>		<u>28,319</u>
Gwariant gweithredol		(23,623)		(23,290)	
Cost gwerthiannau		(1,723)		(379)	
Enillion o waredu eiddo, peiriannau ac offer		448		285	
	3		<u>(24,898)</u>		<u>(23,384)</u>
GWARGED GWEITHREDOL	10		6,003		4,935
Cyfran y golled mewn menter ar y cyd	15		(6)		(3)
Llog derbyniadwy	8		29		20
Costau llog ac ailgyllido	9		(3,502)		(3,581)
GWARGED CYN TRETH			<u>2,524</u>		<u>1,371</u>
Treth	11		<u>(36)</u>		<u>(31)</u>
GWARGED AM Y FLWYDDYN			2,488		1,340
Incwm cynhwysfawr arall '(Colled) / enillion actiwaraid ar gynllun pensiwn budd diffiniedig'	26		(5,299)		4,272
CYFANSWM INCWM CYNHWYSFAWR AM Y FLWYDDYN			<u>(2,811)</u>		<u>5,612</u>

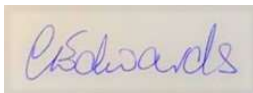
DATGANIAD INCWM CYNHWYSFAWR Y GYMDEITHAS
Am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

	Nodyn	2021 £'000	2021 £'000	2020 £'000	2020 £'000
TROSIANT	3a		<u>28,573</u>		<u>26,046</u>
Gwariant gweithredol		(21,500)		(21,134)	
Cost gwerthiannau		(1,723)		(379)	
Enillion o waredu eiddo, peiriannau ac offer		448		285	
	3a		<u>(22,775)</u>		<u>(21,228)</u>
GWARGED GWEITHREDOL	10		5,798		4,818
Llog derbyniadwy	8		28		18
Costau llog a chyllido	9		(3,496)		(3,564)
			<u>2,330</u>		<u>1,272</u>
GWARGED CYN TRETH					
Treth	11		<u>(36)</u>		<u>(31)</u>
GWARGED AM Y FLWYDDYN			2,294		1,241
Incwm cynhwysfawr arall '(Colled) / enillion actiwaraid ar gynllun pensiwn budd diffiniedig'	26		(4,859)		3,908
CYFANSWM INCWM CYNHWYSFAWR AM Y FLWYDDYN			<u>(2,565)</u>		<u>5,149</u>

DATGANIAD SEFYLLFA ARIANNOL CYFUNOL
Ar 31 Mawrth 2021

	Nodyn	2021 £'000	2020 £'000
ASEDAU SEFYDLOG			
Asedau anniriaethol	12	769	748
Eiddo tai	13	292,485	286,271
Eiddo arall, peiriannau ac offer	14	10,652	10,818
Buddsoddiadau	15	29,940	29,963
		333,846	327,800
ASEDAU CYFREDOL			
Stoc	16	517	1,871
Dyledwyr	17	13,283	12,810
Buddsoddiadau	18	7,529	1,258
Arian parod		8,572	6,580
		29,901	22,519
CREDYDWYR: symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	19	(23,170)	(13,949)
ASEDAU / (RHWYMEDIGAETHAU) CYFREDOL NET		6,731	8,570
CYFANSWM ASEDAU LLAI RHWYMEDIGAETHAU CYFREDOL		340,577	336,370
CREDYDWYR: symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	20	(305,344)	(303,222)
Darpariaeth ar gyfer costau ychwanegol ar werthiannau eiddo		(505)	(205)
Rhwymedigaeth pensiwn buddion diffiniedig	26	(8,281)	(3,685)
ASEDAU NET		26,447	29,258
CYFALAF A CHRONFEYDD WRTH GEFN			
Cyfalaf cyfranddaliadau wedi'u dyrannu	23	-	-
Cronfa wrth gefn refeniw		26,439	29,250
Cronfa wrth gefn cyfyngedig		8	8
CYFANSWM CRONFEYDD WRTH GEFN		26,447	29,258

Cymeradwywyd y datganiadau ariannol hyn gan y Bwrdd Rheoli ar 16 Medi 2021
 Llofnodwyd ar ei ran gan:

..... Aelod Bwrdd Rheoli

..... Aelod Bwrdd Rheoli

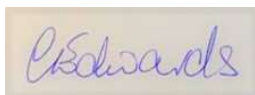

..... Ysgrifennydd

DATGANIAD SEFYLLFA ARIANNOL Y GYMDEITHAS
Ar 31 Mawrth 2021

	Nodyn	2021 £'000	2020 £'000
ASEDAU SEFYDLOG			
Asedau anniriaethol	12	769	748
Eiddo tai	13	292,485	286,271
Eiddo arall, peiriannau ac offer	14a	10,627	10,781
Buddsoddiadau	15	30,977	30,994
		334,858	328,794
ASEDAU CYFREDOL			
Stoc	16	474	1,820
Dyledwyr	17	12,951	12,536
Buddsoddiadau	18	7,529	1,258
Arian parod		7,850	5,989
		28,804	21,603
CREDYDWYR: symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	19	(23,023)	(13,827)
ASEDAU / (RHWYMEDIGAETHAU) CYFREDOL NET		5,781	7,776
CYFANSWM ASEDAU LLAI RHWYMEDIGAETHAU CYFREDOL		340,639	336,570
CREDYDWYR: symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	20	(305,344)	(303,222)
Darpariaeth ar gyfer costau ychwanegol ar werthiannau eiddo		(505)	(205)
Rhwymedigaeth pensiwn buddion diffiniedig	26	(7,581)	(3,369)
ASEDAU NET		27,209	29,774
CYFALAF A CHRONFEYDD WRTH GEFN			
Cyfalaf cyfranddaliadau wedi'u dyrannu	23	-	-
Cronfa wrth gefn refeniw		27,209	29,774
Cronfa wrth gefn cyfyngedig		-	-
CYFANSWM CRONFEYDD WRTH GEFN		27,209	29,774

Cymeradwywyd y datganiadau ariannol hyn gan y Bwrdd Rheoli ar 16 Medi 2021
 Llofnodwyd ar ei ran gan:

..... Aelod Bwrdd Rheoli

..... Aelod Bwrdd Rheoli

..... Ysgrifennydd

DATGANIAD NEWIDIADAU YN Y CRONFEYDD WRTH GEFN CYFUNOL
Ar 31 Mawrth 2021

	Cronfa Galedi (cyfyngedig)	Cronfa wrth gefn Refeniw	Cyfanswm 2021
	£'000	£'000	£'000
Ar 1 Ebrill 2020	8	29,250	29,258
Gwarged am y flwyddyn	-	2,488	2,488
Incwm cynhwysfawr arall			
• Colledion actiwaraid	-	(5,299)	(5,299)
Cronfeydd wrth gefn ar 31 Mawrth 2021	8	26,439	26,447

	Cronfa Galedi (cyfyngedig)	Cronfa wrth gefn Refeniw	Cyfanswm 2020
	£'000	£'000	£'000
Ar 1 Ebrill 2019	8	23,638	23,646
Gwarged am y flwyddyn	-	1,340	1,340
Incwm cynhwysfawr arall			
• Enillion Actiwaraid	-	4,272	4,272
Cronfeydd wrth gefn ar 31 Mawrth 2020	8	29,250	29,258

DATGANIAD NEWIDIADAU YN Y CRONFEYDD WRTH GEFN Y GYMDEITHAS
Ar 31 Mawrth 2021

	Cronfa wrth gefn Refeniw	Cyfanswm 2021
	£'000	£'000
Ar 1 Ebrill 2020	29,774	29,774
Gwarged am y flwyddyn	2,294	2,294
Incwm cynhwysfawr arall		
• Colledion actiwaraid	(4,859)	(4,859)
Cronfeydd wrth gefn ar 31 Mawrth 2021	27,209	27,209

	Cronfa wrth gefn Refeniw	Cyfanswm 2020
	£'000	£'000
Ar 1 Ebrill 2019	24,625	24,625
Gwarged am y flwyddyn	1,241	1,241
Incwm cynhwysfawr arall		
• Enillion Actiwaraid	3,908	3,908
Cronfeydd wrth gefn ar 31 Mawrth 2020	29,774	29,774

DATGANIAD LLIF ARIAN CYFUNOL
Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

	Nodyn	2021 £'000	2020 £'000
Arian parod net a gynhyrchwyd o weithgareddau gweithredol	27	8,908	3,728
Llif arian o weithgareddau buddsoddi			
Prynu ac adeiladu eiddo tai		(9,032)	(10,509)
Gwerthu eiddo tai		906	826
Grant tai cymdeithasol a dderbyniwyd		3,970	3,771
Prynu asedau sefydlog eraill		(240)	(640)
Adnewyddu cydrannau		(924)	(538)
Gwerthu asedau sefydlog eraill		-	637
Gwarediadau grant asedau sefydlog eraill		11	1,041
Buddsoddiadau		(625)	(662)
Buddsoddi mewn benthyciadau perchnogaeth cartref cost isel		642	(130)
Llog a dderbyniwyd		29	20
Arian parod net o weithgareddau buddsoddi		(5,263)	(6,183)
Llif arian o weithgareddau cyllido			
Benthyciadau a dderbyniwyd		15,365	14,425
Ad-dalu benthyciadau		(7,659)	(4,260)
Costau ailgyllido		-	-
Llog a dalwyd		(3,088)	(3,446)
Arian parod net o weithgareddau cyllido		4,618	6,719
Cynnydd / (Lleihad) net mewn arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod		8,263	4,264
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod ar ddechrau'r flwyddyn		7,838	3,574
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod ar ddiwedd y flwyddyn		16,101	7,838

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

1. POLISIÂU CYFRIFYDDU

Statws Cyfreithiol

Mae Grŵp Cynefin wedi'i ymgorffori yng Nghymru a Lloegr o dan Ddeddf Cymdeithasau Cydweithredol a Budd Cymunedol 2014 ac mae wedi'i gofrestru gyda Llywodraeth Cymru fel Cymdeithas Dai Preifat (rhif L029). Y swyddfa gofrestredig yw Tŷ Silyn, Ffordd Llanllyfni, Penygroes, LL54 6LY. Prif weithgaredd Grŵp Cynefin yw darparu tai cymdeithasol. Crynhoir y prif bolisiâu cyfrifyddu isod. Maent i gyd wedi'u gosod yn gyson trwy gydol y flwyddyn ac i'r flwyddyn flaenorol.

Gwybodaeth gyffredinol a sail gyfrifyddu

Paratowyd y datganiadau ariannol dan y confensiwn cost hanesyddol yn unol â Safon Adrodd Ariannol 102 (FRS 102) a gyhoeddwyd gan y Cyngor Adrodd Ariannol, ac maent yn cydymffurfio gyda'r Datganiad Arfer a Argymhellir ar gyfer darparwyr tai cymdeithasol cofrestredig 2018 (SORP), a Gofynion Cyfrifyddu ar gyfer Penderfyniad Cyffredinol Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig (Cymru) 2015, Deddf Cymdeithasau Budd-daliadau Cydweithredol a Chymunedol 2014, Rheoliadau Cymdeithasau Cydweithredol a Budd-daliadau Cymunedol (Cyfrifon Grŵp) 1969 a Deddf Tai ac Adfywio 2008.

Sail cyfuno

Mae datganiadau ariannol y Grŵp yn cyfuno datganiadau ariannol y rhiant gymdeithas a thrafodion ei is-gwmnïau hyd at 31 Mawrth bob blwyddyn.

Caffael

Mae cyfuniadau busnes sy'n cael eu hystyried yn gaffael yn cael eu cyfrifyddu dan y dull prynu. Lle bo'n angenrheidiol, gwneir addasiadau i ddatganiadau ariannol is-gwmnïau i ddod â'r polisiâu cyfrifyddu a ddefnyddiwyd yn unol â'r rhai a ddefnyddiwyd gan y Grŵp. Mae'r holl drafodion, balansau, incwm a threuliau rhyng-grŵp yn cael eu diddymu wrth gyfuno.

Cyfuniadau endid budd cyhoeddus

Mae cyfuniadau a gyflawnir ar ystyriaeth nil yn cael eu cyfrifyddu fel bod unrhyw swm uwchben gwerth teg yr ased a dderbyniwyd yn uwch na gwerth teg y rhwymedigaethau tybiedig yn cael ei adnabod fel incwm yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr.

Menter ar y cyd

Mae endidau y mae gan y grŵp fuddiant ynddynt ac sy'n cael eu rheoli ar y cyd gan y grŵp ac un neu ragor o fentrau eraill dan drefniant cytundebol yn cael eu trin fel mentrau ar y cyd. Defnyddir y dull ecwiti yn natganiadau ariannol y grŵp i gyfrifo am fentrau ar y cyd. Yn natganiadau ariannol y rhiant gymdeithas mae buddsoddiadau mewn mentrau cyd yn cael eu cyfrifyddu fel cost llai amhariad a difidendau a dderbyniwyd. Mae'r Grŵp yn asesu a oes unrhyw arwydd o amhariad ar bob dyddiad adrodd.

Mae grantiau'r Llywodraeth a dderbynnir o ran buddsoddiadau ym Mhartneriaeth Tai Cymru a'r eiddo les yn cael eu cyfrifyddu ar y sail eu bod wedi cael eu darparu gan y llywodraeth i ran-gyllido'r buddsoddiad ym menter ar y cyd y Bartneriaeth. Ystyrir y bydd y Grŵp yn gwireddu budd y grant os a phan fydd y buddsoddiad yn cael ei ad-dalu yn unig. Ar adeg derbyn y grant, mae'n grant gan y llywodraeth a dderbynnir ymlaen llaw ac felly'n cael ei gydnabod fel incwm gohiriedig yn y Datganiad Sefyllfa Ariannol hyd at y pwynt y mae'r buddsoddiad cysylltiedig yn cael ei ad-dalu.

Eiddo, peiriannau ac offer – eiddo tai

Nodir eiddo tai ar sail cost neu brisiad llai dibrisiant cronedig a cholledion amhariad cronedig. Mae cost yn cynnwys cost caffael tir ac adeiladu, costau datblygu uniongyrchol a chostau benthyca uniongyrchol i adeiladu eiddo tai newydd yn ystod y datblygu. Mae cyfalafu'n diweddu pan fo'r holl weithgareddau sy'n angenrheidiol i gael yr ased yn barod i'w ddefnyddio wedi'u cwblhau i raddau helaeth.

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

Defnyddir dibrisiant er mwyn cofnodi gwerth llyfr net eiddo tai ar amcangyfrif eu gwerth gweddilliol, ar sail llinell syth, dros eu hoes economaidd ddefnyddiol.

Mae prif gydrannau eiddo tai, sy'n meddu ar batrymau defnyddio a budd economaidd sylweddol wahanol yn cael eu trin fel asedau ar wahân a'u dibrisio dros eu cyfnod oes economaidd ddefnyddiol disgwylidig ar y cyfraddau blyneddol a ganlyn:

	Blyneddol
Prif strwythur	150
Cydrannau eraill:	
Ceginau	15
Ystafelloedd ymolchi	25
To	70
Ffenestri	25
Drysau allanol	25
Gwresogi – boeleri	13
Gwresogi – systemau gwlyb	25
Trydanol	30

Mae cydrannau ar dir lesddaliad yn cael eu dibrisio dros y byrraf o'r uchod a chyfnod y les sy'n weddill. Nid yw tir rhydd-ddaliad yn cael ei ddibrisio.

Lle bo gwelliannau i eiddo tai y disgwylir iddynt ddarparu buddion cynyddrannol yn y dyfodol, mae'r rhain yn cael eu hychwanegu at werth cario'r eiddo. Mae unrhyw waith i eiddo tai nad yw'n adnewyddu cydran neu'n arwain at fuddiant cynyddraddol yn y dyfodol yn cael ei godi fel gwariant yn y gwarged neu'r diffyg yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr.

Eiddo, peiriannau ac offer nad yw'n gysylltiedig â thai

Nodir eiddo, peiriannau ac offer heblaw tai ar gost hanesyddol llai dibrisiant cronedig ac unrhyw ddarpariaeth ar gyfer amhariad. Darperir dibrisiant ar yr holl eiddo, peiriannau ac offer heblaw tai, ac eithrio eiddo buddsoddiadol a thir rhydd-ddaliadol, ar gyfraddau a gyfrifir i ddileu cost neu brisiad, llai gwerth gweddilliol amcangyfrifedig, pob ased ar sail llinell syth dros ei ddisgwyl bywyd defnyddiol, fel a ganlyn:

	Blyneddol
Offer a dodrefn swyddfa	5
Caledwedd a meddalwedd cyfrifiadurol	4
Cerbydau modur	3

Mae offer amrywiol eraill y codir amdanynt trwy dâl gwasanaeth yn cael eu dibrisio ar wahanol gyfraddau, yn dibynnu ar eu math.

Asedau anniriaethol

Nodir asedau anniriaethol ar sail cost hanesyddol, llai amorteiddio cronnus ac unrhyw ddarpariaeth ar gyfer amhariad. Darperir amorteiddio ar yr holl asedau anniriaethol ar raddau wedi'u cyfrifo i ddiddymu cost pob ased ar sail llinell syth dros ei oes ddefnyddiol ddisgwylidig, fel a ganlyn:

Meddalwedd tai	10 mlynedd
----------------	------------

Amhariad eiddo tai cymdeithasol

Nid yw eiddo a gedwir ar gyfer eu budd cymdeithasol yn cael eu dal yn unig ar gyfer y Llif arian i mewn y maent yn eu cynhyrchu ac fe'u cedwir ar gyfer eu potensial gwasanaeth.

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

Gwneir asesiad adeg pob dyddiad adrodd o ran p'un ai oes dangosydd nam yn bodoli. Os yw dangosydd o'r fath yn bodoli, cynhelir asesiad amhariad a gwneir amcangyfrif ynghylch swm adferadwy'r ased. Lle bo swm cario'r ased yn uwch na'r swm y gellir ei adfer, cydnabyddir colled synhwyrdd yn y gwarged neu'r diffyg yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr. Swm adferadwy ased yw'r uchaf o'i werth mewn defnydd a gwerth teg llai'r costau i werthu. Lle cedwir asedau ar gyfer eu potensial gwasanaeth, penderfynir ar y gwerth mewn defnydd gan brisiad presennol potensial gwasanaethu'r ased sy'n weddill ynghyd â'r swm net y disgwylir ei dderbyn o'i waredu. Derbynnir cost adnewyddu wedi'i ddibrisio fel model mesur addas.

Mae colled amhariad yn cael ei wyrdroi os yw'r rhesymau am y golled amhariad wedi terfynu bod yn berthnasol a'i gynnwys yn y gwarged neu'r diffyg yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr.

Grant Tai Cymdeithasol a grantiau eraill y Llywodraeth

Cydnabyddir grantiau'r llywodraeth gan ddefnyddio'r model cronos ac fe'u nodir fel un ai grant yn ymwneud â reffeniw neu grant yn ymwneud ag asedau. Mae grantiau'n ymwneud â reffeniw yn cael eu cydnabod fel incwm ar sail systematig dros y cyfnod y mae'r costau cysylltiedig y bwriadwyd y grant i'w digolledu yn berthnasol. Lle bo grant yn cael ei dderbyn fel iawndal am dreuliau neu golledion a ddigwyddodd eisoes, neu at ddiben rhoi cymorth ariannol ar unwaith heb unrhyw gostau cysylltiedig yn y dyfodol, fe'i cydnabyddir fel reffeniw yn y cyfnod y mae'n dderbyniadwy.

Cydnabyddir grantiau sy'n ymwneud ag asedau fel incwm ar sail systematig dros oes ddefnyddiol ddisgwyliedig yr ased. Cydnabyddir grantiau a dderbynnir ar gyfer eiddo tai fel incwm dros oes ddefnyddiol ddisgwyliedig strwythur yr eiddo tai. Pan dderbynnir grant yn benodol ar gyfer cydrannau eiddo tai, cydnabyddir y grant fel incwm dros oes ddefnyddiol ddisgwyliedig y gydran.

Rhoi neu gaffael tir neu ased arall am lai na gwerth y farchnad

Lle bo achos o roi tir a/neu asedau eraill neu gaffael tir a/neu asedau eraill am lai na gwerth y farchnad gan drydydd parti nad yw'n bodloni diffiniad ffynhonnell llywodraeth, cydnabyddir y trafodyn fel ased yn y Datganiad Sefyllfa Ariannol ar brisiad teg, gan ystyried unrhyw gyfyngiadau ar ddefnyddio'r ased gydag incwm yn cyfateb i'r gwahaniaeth rhwng unrhyw symiau a dalwyd neu'n daladwy am yr ased a phrisiad teg yr ased yn cael ei gydnabod yn y gwarged neu'r diffyg yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr fel rhodd pan fo amodau'n gysylltiedig â pherfformiad yn y dyfodol yn cael eu bodloni.

Grant Cyllid Tai

Telir Grant Cyllid Tai gan Lywodraeth Cymru tuag at gostau asedau tai dros gyfnod o 30 mlynedd fel cymhorthdal tuag at gostau cyfalaf a llog darpariaeth tai fforddiadwy. Mae gwerth net presennol y Grant Cyllid Tai sy'n dderbyniadwy dros y cyfnod talu cytunedig yn cael ei gydnabod fel grant cyfalaf a dyledwr gohiriedig.

Pan dderbynnir y taliadau grant mae'r dyledwr yn lleihau'r elfen gyfalaf ac mae'r gwahaniaeth rhwng hyn a swm y grant a dderbyniwyd yn cael ei gredydu i'r gwarged neu'r diffyg yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr fel cyfraniad tuag at gost cyllido'r cynllun hwnnw. Y gyfradd ddisgownt a ddefnyddir ar gyfer cyfrifo'r gwerth net presennol yw'r un gyfradd sy'n berthnasol i'r benthycia cysylltiedig i ariannu'r asedau tai.

Tybir bod elfen grant cyfalaf y Grant Cyllid Tai a dderbyniwyd yn flaenorol yn daladwy pan fo ased tai cysylltiedig yn cael ei waredu. Mae hyn yn cael ei drin fel Grant Cyfalaf wedi'i Ailgylchu yn y Gronfa Grant Cyfalaf wedi'i Ailgylchu ac yn cael ei gynnwys yn y Datganiad Sefyllfa Ariannol fel credydwr.

Ailgylchu grantiau

Lle nad oes gofyniad i un ai ad-dalu neu ailgylchu grant a dderbyniwyd ar gyfer ased a waredwyd, cynhwysir darpariaeth yn y Datganiad Sefyllfa Ariannol i gydnabod yr ymrwymiad hwn fel rhwymedigaeth. Pan dderbynnir cymeradwyaeth gan y corff cyllido i ddefnyddio'r grant ar gyfer datblygiad penodol, mae'r swm a gydnabuwyd yn flaenorol fel darpariaeth ar gyfer ailgylchu'r grant yn cael ei aildosbarthu fel credydwr yn y Datganiad Sefyllfa Ariannol.

Ar adeg gwaredu ased y derbyniwyd grant gan y llywodraeth ar ei gyfer, os nad oes ymrwymiad i ad-dalu'r grant, mae unrhyw grant sy'n weddill heb ei amorteiddio o fewn rhwymedigaethau yn y Datganiad Sefyllfa

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

Ariannol sy'n ymwneud â'r ased yn newid o fod yn rhwymedigaeth i'w gydnabod fel gwarged neu ddiffyg refeniw yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr.

Cymorth Prynu

Mae benthyciadau Cymorth Prynu yn bodloni'r diffiniad o fenthyciad consesiynol endid budd cyhoeddus ac fe'u cydnabyddir yn y Datganiad Sefyllfa Ariannol fel y swm a dalwyd. Mae grantiau Cymorth Prynu a ddarperir gan Lywodraeth Cymru i gyllido'r cyfan neu ran o fenthyciad Cymorth Prynu a ddarperir gan y Grŵp i brynwr yr eiddo yn grantiau'r llywodraeth a dderbynnir ymlaen llaw a'u cydnabod fel incwm gohiriedig yn y Datganiad Sefyllfa Ariannol hyd at y pwynt y mae'r benthyciad Cymorth Prynu cysylltiedig yn cael ei ad-dalu. Pan fo'r benthyciad Cymorth Prynu cael ei ad-dalu, mae'r grant Cymorth Prynu perthnasol yn cael ei gydnabod yn y gronfa grant cyfalaf wedi'i ailgylchu.

Gwerthu eiddo rhanberchnogaeth

Mae eiddo rhanberchnogaeth yn cael eu rhannu rhwng asedau anghyfredol ac asedau cyfredol. Penderfynir ar y rhaniad ar sail canran yr eiddo i'w werthu dan ran gyntaf y gwarediad, a ddangosir ar y gydnabyddiaeth gyntaf fel ased cyfredol, gyda'r gweddill yn cael ei nodi fel ased anghyfredol dan eiddo, peiriannau ac offer.

Rhentu i brynu a Rhentu i brynu rhanberchnogaeth

Mae eiddo rhentu i brynu, yn cynnwys y rhai sydd wrthi'n cael eu hadeiladu, yn cael eu cyfrif fel asedau anghyfredol i ddechrau. Caiff dau ddeg a phump y cant o'r rhent yn cael ei drin fel asedau cyfredol a'r gweddill yn cael ei drin fel rhent. Os gweithredir y dewis i brynu'r eiddo, yna mae'r gwerth wedi cronni yn yr asedau cyfredol yn cael ei drosglwyddo i'r tenant i'w ddefnyddio fel blaendal, a gwerthir yr eiddo i'r tenant ar werth cyfredol y farchnad. Os yw'r tenant yn penderfynu ar ddiwedd y pum mlynedd i beidio â dewis hyn, yna mae'r swm wedi cronni yn yr asedau cyfredol yn cael ei gydnabod fel incwm rhent yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr.

Cofnodir rhentu i brynu rhanberchnogaeth trwy gyfuno egwyddorion Rhanberchnogaeth, lle mae'r gyfran sy'n cael ei rentu i'r tenant yn cael ei drin fel Rhentu i Brynu.

Cronfeydd wrth gefn cyfyngedig

Lle bo cronfeydd wrth gefn yn ddarostyngedig i gyfyngiad allanol, fe'u cydnabyddir ar wahân yn y cronfeydd wrth gefn fel cronfa wrth gefn gyfyngedig. Mae'r refeniw a'r gwariant yn cael ei gynnwys yn y gwarged neu ddiffyg yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr a gwneir trosglwyddiad o'r gronfa wrth gefn gyffredinol i'r gronfa wrth gefn cyfyngedig.

Lesau gweithredol

Mae lesau nad ydynt yn trosglwyddo holl risgiau a gwobrau perchnogaeth yn cael eu nodi fel lesau gweithredol. Mae taliadau dan lesau gweithredol yn cael eu cofnodi yn y gwarged neu'r diffyg yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr ar sail llinell syth dros gyfnod y les.

Llog taladwy

Costau benthycia yw llog a chostau eraill yn gysylltiedig â benthycia cronfeydd. Cyfrifir costau benthycia gan ddefnyddio'r gyfradd llog effeithiol, sef y gyfradd sy'n union ostwng taliadau neu dderbynebau arian parod amcangyfrifedig yn y dyfodol trwy oes ddisgwyliedig offeryn ariannol ac fe'i penderfynir ar sail swm cario'r rhwymedigaeth ariannol ar y gydnabyddiaeth gyhwynnol.

Treth

Mae Grŵp Cynefin yn cael ei drin fel sefydliad elusennol at ddibenion treth. Cadarnhawyd hyn gan Gyllid a Thollau Ei Mawrhydi ar 11 Mawrth 2005, cyfeirnod XR85179. O ganlyniad, mae'r gwargedion yn deillio o'r gweithgareddau sylfaenol wedi eu heithrio rhag Treth. Adolygir y driniaeth hon yn flynyddol yn unol â'r gweithgareddau a gyflawnwyd gan y sefydliad i sicrhau bod yr eithriad yn parhau'n berthnasol.

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

Pensiynau

Mae Grŵp Cynefin a Canllaw (Eryri) Cyf yn rhan o'r Cynllun Pensiwn Tai Cymdeithasol (Social Housing Pension Scheme - SHPS), sy'n gynllun pensiwn aml-gyflogwr. Mae Gofal a Thrwsio Conwy a Sir Ddinbych yn rhan o gynllun Cyfraniadau Diffiniedig gyda NEST.

Cynllun pensiwn buddion diffiniedig aml-gyflogwr – 'Social Housing Pension Scheme'

Mae'r Grŵp yn cymryd rhan yn y Cynllun Pensiwn Tai Cymdeithasol ('SHPS'), cynllun pensiwn aml-gyflogwr budd diffiniedig a weinyddir gan TPT Retirement Solutions ('TPT').

Codir cost darparu pensiynau ymddeol a buddion cysylltiedig ar gostau rheoli dros y cyfnodau sy'n elwa o wasanaethau'r gweithwyr.

Cynllun cyfraniadau diffiniedig

Mae'r Grŵp yn rhan o gynllun cyfraniadau diffiniedig lle mai'r swm a nodir yn y gwarged neu'r diffyg yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr o ran costau pensiwn a buddion eraill ar ôl ymddeol yw'r cyfraniadau taladwy yn y flwyddyn. Dangosir gwahaniaethau rhwng y cyfraniadau sy'n daladwy yn y flwyddyn a'r cyfraniadau a dalwyd fel un ai croniadau neu flaendaliadau yn y Datganiad Sefyllfa Ariannol.

Trosiant

Mae trosiant yn cynrychioli rhent a thâl gwasanaeth sy'n dderbyniadwy (net o golledion rhent a thâl gwasanaeth oherwydd eiddo gwag) ac elw gwaredu asedau cyfredol fel eiddo rhanberchnogaeth ynghyd â grantiau refeniw gan Lywodraeth Cymru ac awdurdodau lleol.

Mae'r elw o ran gyntaf y gwaredu yn cael ei gofnodi fel trosiant yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr yn y cyfnod y mae'r gwaredu'n digwydd ac mae'r gost gwerthu yn cael ei drosglwyddo o asedau cyfredol i gostau gweithredol. Mae elw o werthiannau rhannau dilynol yn cael eu trin fel gwaredu asedau sefydlog.

Buddsoddiadau

Mae buddsoddiadau sy'n cael eu masnachu'n gyhoeddus neu y gellir mesur eu gwerth yn ddibynadwy yn cael eu mesur ar werth teg gyda newidiadau yn y gwerth teg yn cael ei gydnabod yn y gwarged neu'r diffyg yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr. Mesurir buddsoddiadau eraill ar gost wedi'i amorteiddio llai amhariad.

Offerynnau ariannol

Asedau ariannol sy'n cael eu cario ar gost wedi'i amorteiddio

Mae asedau ariannol sy'n cael eu cario ar gost wedi'i amorteiddio yn cynnwys dyledion rhent, masnach ac eitemau derbyniadwy eraill, arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod. Cydnabyddir asedau ariannol ar werth teg ynghyd â chostau trafodion y gellir eu tadogi'n uniongyrchol i ddechrau. Ar ôl y gydnabyddiaeth ddechreuol maent yn cael eu mesur ar gost wedi'i amorteiddio gan ddefnyddio'r dull llog effeithiol. Ar adeg adrodd hyn nid yw effaith y disgownt yn berthnasol i werth asedau ariannol Grŵp Cynefin, felly hepgorwyd y disgowntio.

Mae ased ariannol yn peidio â chael ei gydnabod pan fo'r hawliau cytundebol i'r Llif arian yn darford, neu pan fo'r ased ariannol a'r holl risgiau a gwobrau sylweddol yn cael eu trosglwyddo.

Rhwymedigaethau ariannol sy'n cael eu cario ar gost wedi'i amorteiddio

Mae'r rhwymedigaethau ariannol yn cynnwys masnach ac eitemau taladwy eraill, a benthyciadau gyda llog.

Mesurir benthyciadau, sy'n cael eu dosbarthu fel offerynnau ariannol sylfaenol dan FRS102, ar gost wedi'i amorteiddio gan ddefnyddio'r dull llog gweithredol, gyda llog a thaliadau cysylltiedig yn cael eu cydnabod fel traul yn y costau cyllido yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr. Hepgorir disgowntio lle nad yw effaith y disgowntio'n gwneud gwahaniaeth perthnasol.

Mae rhwymedigaeth ariannol yn peidio â chael ei gydnabod yn unig pan fo'r ymrwymadau cytundebol wedi darford, hynny yw, pan fo'r ymrwymiad wedi'i gyflawni, ei ganslo neu'n darford.

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

2. BARN ARWYDDOCAOL RHEOLWYR A FFYNONELLAU ALLWEDDOL ANSICRWYDD AMCANGYFRIFO

Mae paratoi'r datganiadau ariannol yn ei gwneud yn ofynnol i'r rheolwyr farnu, gwneud amcangyfrifon a thybiaethau sy'n effeithio cymhwyso polisïau a swm yr asedau a rhwymedigaethau, incwm a threuliau yr adroddir amdanynt. Mae'r amcangyfrifon a'r thybiaethau cysylltiedig wedi'u seilio ar brofiad hanesyddol ac amryw o ffactorau eraill y credir eu bod yn rhesymol dan yr amgylchiadau, gyda'u canlyniadau yn ffurfio sail gwneud y dyfarniadau ynghylch cario gwerthoedd asedau a rhwymedigaethau nad ydynt yn amlwg o ffynonellau eraill. Gallai'r gwir ganlyniadau fod yn wahanol i'r amcangyfrifon hyn.

Adolygir yr amcangyfrifon a'r thybiaethau sail yn barhaus. Mae diwygiadau i amcangyfrifon cyfrifyddu yn cael eu cydnabod yn y cyfnod y diwygir yr amcangyfrifon ac mewn unrhyw gyfnod a effeithir yn y dyfodol.

Barn arwyddocaol rheolwyr

Mae'r isod yn farnau rheolwyr wrth gymhwyso polisïau cyfrifyddu'r Grŵp sy'n cael yr effaith mwyaf arwyddocaol ar y symiau a nodir yn y datganiadau ariannol.

Amhariad eiddo tai cymdeithasol

Rhaid i'r Grŵp asesu os oes dangosydd amhariad yn bodoli. Wrth wneud y dyfarniad, ystyriodd y rheolwyr y meini prawf manwl a nodwyd yn y SORP. Gwnaed asesiad i ystyried gwerth teg yr eiddo tai cymdeithasol gan y bydd angen eu hailystyried yng ngoleuni'r pandemig COVID-19 a'r effaith bosibl y bydd hyn yn ei chael ar y prisiau hyn, eu llif arian yn y dyfodol a'r potensial gwasanaeth.

Categori eiddo buddsoddiadol

Mae asedau eiddo yn cael eu categorio fel eiddo buddsoddiadol neu eiddo, peiriannau ac offer, yn dibynnu ar y modd y bwriedir defnyddio'r eiddo. Wrth benderfynu ar ddefnydd pob eiddo, mae'r rheolwyr yn ystyried ffactorau amrywiol wrth farnu ar hyn, megis a yw'r ased yn cael ei ddal er budd cymdeithasol ar rent is na'r farchnad at fudd ehangach y gymuned a ph'un ai yw'r eiddo'n derbyn cymhorthdal ac yn cael eu gweithredu ar golled er mwyn parhau i ddarparu gwasanaeth. Bydd y driniaeth gyfrifyddu'n wahanol yn dibynnu ar y categorio eiddo.

Cyfalafu eiddo tai a chostau datblygu eraill

Mae'r Grŵp yn cyfalafu gwariant datblygu yn unol â'r polisi cyfrifyddu eiddo tai ac asedau sefydlog eraill. Mae'r cyfalafu'n golygu bod rhaid gwneud ystod o ddyfarniadau, megis pennu'r cyfnod ar gyfer cyfalafu llog, cyfrifo faint o amser a gorbenion staff y dylid eu cyfalafu a sefydlu pa gostau datblygu cysylltiedig y dylid eu cyfalafu a pha gostau y dylid eu dileu. Bernir hefyd ynghylch y tebygolrwydd y bydd prosiectau'n parhau.

Ansicerwydd amcangyfrifon

Mae'r Grŵp yn gwneud amcangyfrifon a thybiaethau ynghylch y dyfodol. Trwy ddiffiniad yn aml ni fydd yr amcangyfrifon cyfrifyddu'n hafal i'r gwir ganlyniadau cysylltiedig. Ymdrinnir â'r amcangyfrifon a'r thybiaethau sy'n meddu ar risg arwyddocaol o achosi addasiad perthnasol i'r symiau cario asedau a rhwymedigaethau yn y flwyddyn ariannol nesaf isod.

Cynllun pensiwn buddion diffiniedig

Mae gan y Grŵp ymrwymadau i dalu buddion pensiwn i gyflogeion penodol. Mae cost y buddion hyn a gwerth presennol yr ymrwymiad yn dibynnu ar nifer o ffactorau, yn cynnwys disgwyliad oes, cynnydd cyflog a'r gyfradd ddisgownt o ran bondiau corfforaethol. Mae'r rheolwyr yn amcangyfrif y ffactorau hyn wrth benderfynu ar yr ymrwymiad pensiwn net yn y fantolen. Mae'r thybiaethau'n adlewyrchu profiadau hanesyddol a thueddiadau cyfredol. Gallai amrywiaethau yn y thybiaethau hyn gael effaith arwyddocaol ar y rhwymedigaethau (gweler nodyn 26)

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL **Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021**

Prisio eiddo buddsoddiadol

Mae'r Grŵp yn cario ei eiddo buddsoddiadol ar werth teg ac yn defnyddio priswyr annibynnol i benderfynu ar werth teg gan ddefnyddio techneg prisio wedi'i seilio ar y model disgowntio llif arian. Felly mae cyfrifo gwerth teg yr eiddo buddsoddiadol yn defnyddio tybiaethau, gyda'r rhai mwyaf sensitif yn ymwneud â'r elw a amcangyfrifir a'r gyfradd eiddo gwag tymor hir.

Cydrannau eiddo tai ac oes ddefnyddiol

Mae gan brif gydrannau eiddo tai batrymau defnyddio a buddion economaidd arwyddocaol gwahanol, a gwneir amcangyfrifon i ddyrannu cost ddechreuol yr eiddo i'w brif gydrannau a dibrisio pob cydran ar wahân dros ei oes economaidd ddefnyddiol. Mae'r Grŵp yn ystyried ar bob dyddiad adrodd a oes unrhyw ddangosyddion lle bo angen adolygu'r oesoedd defnyddiol i sicrhau eu bod yn parhau'n briodol.

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

3. TROSIANT A CHOSTAU GWEITHREDOL CYFUNOL

	Trosiant	2021 Costau Gweithredol 2020 £'000	Gwarged (diffyg) gweithredol £'000	Trosiant	2020 Costau gweithredol £'000	Gwarged (diffyg) gweithredol £'000
Incwm a gwariant ar osodiadau (Nodyn 4)	23,756	(17,383)	6,373	23,237	(17,716)	5,521
Incwm a gwariant ar werthu eiddo	1,343	(1,723)*	(380)	-	(379)*	(379)
Incwm a gwariant arall						
Tîm cartrefi fforddiadwy	86	(481)	(395)	38	(470)	(432)
Cynllun Digartrefedd Conwy	26	(26)	-	33	(33)	-
Gwasanaethau datblygu	-	(593)	(593)	-	(504)	(504)
Gorwel	2,269	(2,267)	2	1,688	(1,657)	31
Prosiect Bws Conwy	-	-	-	59	(59)	-
HWB	96	(87)	9	100	(99)	1
Hwyluswyr Tai Gwledig	165	(131)	34	130	(130)	-
Incwm a gwariant arall	649	(321)	328	560	(243)	317
Canolfan Fenter	59	(89)	(30)	54	(85)	(31)
Wardeiniaid Ynni	43	(42)	1	54	(45)	9
Y Shed, Gallt Melyd	81	(80)	1	93	(93)	-
Enillion ar ôl gwaredu eiddo, peiriannau ac offer	-	448	448	-	285	285
Canllaw (Eryri) Cyf	1,064	(994)	70	1,057	(992)	65
Gofal a Thrwsio Conwy a Sir Ddinbych	1,264	(1,129)	135	1,216	(1,164)	52
Cyfanswm	30,901	(24,898)	6,003	28,319	(23,384)	4,935

* Mae gwariant yng nghyswllt gwerthu eiddo'n cael ei nodi fel cost gwerthu yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr yn hytrach na chostau gweithredol.

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL
Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021
3a TROSIANT A CHOSTAU GWEITHREDOL Y GYMDEITHAS

	2021			2020		
	Trosiant	Costau gweithredol 2020 £'000	Gwarged (diffyg) gweithredol £'000	Trosiant	Costau gweithredol £'000	Gwarged (diffyg) gweithredol £'000
Incwm a gwariant ar osodiadau (Nodyn 4)	23,756	(17,383)	6,373	23,237	(17,716)	5,521
Incwm a gwariant ar werthu eiddo	1,343	(1,723)*	(380)	-	(379)	(379)
Incwm a gwariant arall						
Tîm cartrefi fforddiadwy	86	(481)	(395)	38	(470)	(432)
Cynllun Digartrefedd Conwy	26	(26)	-	33	(33)	-
Gwasanaethau datblygu	-	(593)	(593)	-	(504)	(504)
Gorwel	2,269	(2,267)	2	1,688	(1,657)	31
Prosiect Bws Conwy	-	-	-	59	(59)	-
HWB	96	(87)	9	100	(99)	1
Hwyluswyr Tai Gwledig	165	(131)	34	130	(130)	-
Incwm a gwariant arall	649	(321)	328	560	(243)	317
Canolfan Fenter	59	(89)	(30)	54	(85)	(31)
Wardeiniaid Ynni	43	(42)	1	54	(45)	9
Y Shed, Gallt Melyd	81	(80)	1	93	(93)	-
Enillion ar ôl gwaredu eiddo, peiriannau ac offer	-	448	448	-	285	285
Cyfanswm	28,573	(22,775)	5,798	26,046	(21,228)	4,818

* Mae gwariant yng nghyswllt gwerthu eiddo'n cael ei nodi fel cost gwerthu yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr yn hytrach na chostau gweithredol.

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL
Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021
4. TROSIANT O OSODIADAU

			2021	2020
	Anghenion cyffredinol £'000	Tai â chefnogaeth £'000	Cyfanswm £'000	Cyfanswm £'000
Rhent	18,221	1,692	19,913	19,444
Tâl gwasanaeth	1,260	122	1,382	1,361
	19,481	1,814	21,295	20,805
Amortiddio'r grant	2,251	210	2,461	2,432
Cyfanswm incwm	21,732	2,024	23,756	23,237
Costau gweithredol gosodiadau				
Gwasanaethau	1,444	134	1,578	1,452
Rheolaeth	3,876	361	4,237	3,983
Cynnal a chadw o ddydd i ddydd	4,125	384	4,509	4,493
Cynnal a chadw cynlluniedig	2,593	241	2,834	3,038
Datblygu cymunedol	628	59	687	783
Dibrisiant eiddo tai	3,284	306	3,590	3,546
Amhariad	19	-	19	100
	15,969	1,485	17,454	17,395
Colledion oherwydd drwg ddyledion	(71)	-	(71)	321
Cyfanswm gwariant	15,898	1,485	17,383	17,716
Gwarged gweithredol	5,834	539	6,373	5,521
Colledion eiddo gwag	295	69	364	187

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

5. UNEDAU DAN REOLAETH

Ar ddiwedd y flwyddyn roedd gan y grŵp y nifer ganlynol o eiddo dan ei reolaeth:

	2021 Nifer	2020 Nifer
Unedau rhent anghenion cyffredinol (yn cynnwys unedau rhent cymdeithasol, rhent canolraddol a 'rhoi cynnig arni cyn prynu')	3,382	3,375
Unedau rhent tai â chefnogaeth	326	327
Unedau gofal ychwanegol	145	145
Unedau rhanberchnogaeth: wedi'u rhentu	23	23
Unedau Partneriaeth Tai Cymru	140	121
Rhentu i berchnogi	13	10
Rheolir ar ran Elusen Elizabeth Owen	7	7
Rheolir ar ran Elusen Tai Ellen Glynne	10	10
Rheolir ar ran eraill	-	7
	<u>4,046</u>	<u>4,025</u>

6. ENILLION Y CYFARWYDDWYR

Roedd yr enillion a dalwyd i'r swyddog ar y cyflog uchaf, sef y Prif Weithredwr (Shan Ll. Williams), yn £98k ac eithrio cyfraniadau pensiwn (2020- £98k). Mae'r pensiwn i'r Prif Weithredwr (sy'n aelod cyffredin o'r cynllun pensiwn) ar yr un sail ag ar gyfer yr holl gyflogeion eraill ac yn dod i gyfanswm o £7,873 (2020 - £7,873).

Roedd nifer y rhai o fewn y Tîm Arweinyddiaeth, yn cynnwys yr un ar y cyflog uchaf, a dderbyniodd enillion (ac eithrio cyfraniadau pensiwn) yn yr amrediad isod fel a ganlyn:

	2021 £'000	2020 £'000
£10,001 - £20,000	-	-
£40,001 - £50,000	-	-
£50,001 - £60,000	2	2
£60,001 - £70,000	-	-
£70,001 - £80,000	3	3
£80,001 - £90,000	-	-
£90,001 - £100,000	1	1
	<u>1</u>	<u>1</u>

Enillion a phensiwn y Tîm Arweinyddiaeth:

	2021 £'000	2020 £'000
Cyflogau (ac eithrio costau diswyddo o £76K yn 2021)	480	446
Costau nawdd cymdeithasol	61	52
Pensiwn	39	42
	<u>580</u>	<u>520</u>

Talwyd ffioedd o £57,278 i aelodau'r Bwrdd Rheoli yn ystod y flwyddyn (2020 – £38,559 (9 mis)). Yn unol â Chod Ymddygiad Ffederasiwn Cymdeithasau Tai Cymru, mae'r Bwrdd wedi sefydlu polisi a gweithdrefn ynghylch talu treuliau i aelodau'r Bwrdd. Mae'r Gymdeithas yn barod i ad-dalu costau'r aelodau yn dilyn cyflawni busnes y Gymdeithas.

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL
Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

	2021 £'000	2020 £'000
Cyfanswm y treuliau a hawliwyd gan aelodau'r Bwrdd Rheoli	<u>1</u>	<u>4</u>

7. GWYBODAETH AM GYFLOGEION

Nifer cyfartalog y cyflogeion, sydd yn cyfateb i amser llawn (yn cynnwys uwch swyddogion) yn gyflogedig yn ystod y flwyddyn:

	Grŵp 2021 Nifer	Grŵp 2020 Nifer	Y Gymdeithas 2021 Nifer	Y Gymdeithas 2020 Nifer
Staff gweinyddol	228	220	198	192
Wardeiniaid	8	7	8	7
Gweithlu	17	17	6	6
	<u>253</u>	<u>244</u>	<u>212</u>	<u>205</u>

	£'000	£'000	£'000	£'000
Roedd y costau staffio fel a ganlyn:				
Cyflogau	7,452	7,094	6,337*	6,002
Costau ac ardoll nawdd cymdeithasol	604	612	506	510
Cyfraniadau pensiwn	190	223	116	136
Addasiadau actiwaraid	-	71	-	71
	<u>8,246</u>	<u>8,021</u>	<u>6,959</u>	<u>6,761</u>

* Mae'r ffigur cyflogau uchod ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2021 yn eithrio taliadau diswyddo a wnaed am golli swydd a ddaeth i gyfanswm o £76K.

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL**Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021****8. LLOG DERBYNIADWY**

	Grŵp 2021 £'000	Grŵp 2020 £'000	Y Gymdeithas 2021 £'000	Y Gymdeithas 2020 £'000
Llog ar gyfrifon banc a'r farchnad arian	27	19	27	17
Llog arall	2	1	1	1
	<u>29</u>	<u>20</u>	<u>28</u>	<u>18</u>

9. LLOG TALADWY

	Grŵp 2021 £'000	Grŵp 2020 £'000	Y Gymdeithas 2021 £'000	Y Gymdeithas 2020 £'000
Llog ar fenthyciadau	3,578	3,549	3,578	3,549
Llog wedi'i gyfalafu	(310)	(305)	(310)	(305)
Llog wedi ei dalu ar atebolrwydd pensiwn budd diffiniedig	76	192	70	175
Taliadau cyllido eraill	158	145	158	145
	<u>3,502</u>	<u>3,581</u>	<u>3,496</u>	<u>3,564</u>

10. GWARGED GWEITHREDOL

Nodir y gwarged gweithredol ar ôl cymhwyso'r isod:

	Grŵp 2021 £'000	Grŵp 2020 £'000	Y Gymdeithas 2021 £'000	Y Gymdeithas 2020 £'000
Dibrisiant – asedau sy'n eiddo i'r Gymdeithas	3,810	3,866	3,793	3,325
Amorteiddio – grantiau wedi'u cyfalafu	(2,461)	(2,431)	(2,461)	(2,431)
Taliad yr archwilydd allanol (eithrio TAW):				
- Yn ei swyddogaeth fel archwilydd	21	22	21	18
- Gwasanaethau eraill	2	2	2	2

11. TRETH GORFFORAETHOL**Y Rhiant Gymdeithas**

Mae rhai gweithgareddau penodol gan Grŵp Cynefin yn atebol i Dreth Gorfforaethol y Deyrnas Unedig er bod ganddo statws elusennol gyda Chyllid a Thollau Ei Mawrhydi, ac mae ganddo'r hawl i'r eithriadau a roir gan Adran 505 y Ddeddf Treth Incwm a Threth Gorfforaethol 1988.

Yr is-gwmnïau

Mae rhai gweithgareddau penodol gan Canllaw (Eryri) Cyfyngedig a Gofal a Thrwsio Conwy a Sir Ddinbych yn atebol i Dreth Gorfforaethol y Deyrnas Unedig, er ei fod yn elusen eithriedig sydd â'r hawl i'r eithriadau a roir gan Adran 505 y Ddeddf Treth Incwm a Threth Gorfforaethol 1988.

Mae Cywaith Cyfyngedig yn gwmni segur a byddai'n atebol i dalu Treth Gorfforaethol y Deyrnas Unedig gan ei fod yn gwmni cofrestredig.

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL
Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021
12. ASEDau SEFYDLOG - ASEDau ANNIRIAETHOL

	Y Grŵp a'r Gymdeithas	
	Meddalwedd Tai £'000	Cyfanswm £'000
Cost		
Ar 1 Ebrill 2020	996	996
Ychwanegiad	124	124
Ar 31 Mawrth 2021	1,120	1,120
Dibrisiant		
Ar 1 Ebrill 2020	248	248
Cost am y flwyddyn	103	103
Ar 31 Mawrth 2021	351	351
Gwerth llyfr net		
Ar 31 Mawrth 2021	769	769
Ar 31 Mawrth 2020	748	748

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2020

13. ASEDAU SEFYDLOG DIRIAETHOL

EIDDO TAI – Y GRŴP A'R GYMDEITHAS

	Tai rhent		Rhanberchenogaeth	Eiddo les		
	Cynlluniau wedi'u cwblhau	Cynlluniau sy'n cael eu hadeiladu	Cynlluniau wedi'u cwblhau	Les hir	Les byr	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cost						
Ar 1 Ebrill 2020	293,828	14,576	3,941	9,679	72	322,096
Ychwanegiadau	-	9,032	-	-	-	9,032
Cynlluniau a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn	3,169	(3,179)	-	10	-	-
Ychwanegu cydrannau mewn eiddo sy'n bodoli eisoes	1,173	-	3	73	-	1,249
Cydrannau wedi'u tynnu ymaith	(301)	-	-	(24)	-	(325)
Gwaredu	(610)	-	-	-	-	(610)
Ar 31 Mawrth 2021	297,259	20,429	3,944	9,738	72	331,442
Dibrisiant						
Ar 1 Ebrill 2020	32,716	-	703	2,342	64	35,825
Cost am y flwyddyn	3,312	-	43	172	1	3,528
Cydrannau wedi'u tynnu ymaith	(243)	-	-	(20)	-	(263)
Gwaredu	(152)	-	-	-	-	(152)
Amhariad	19	-	-	-	-	19
Ar 31 Mawrth 2021	35,652	0	746	2,494	65	38,957
Gwerth llyfr net						
Ar 31 Mawrth 2021	261,607	20,429	3,198	7,244	7	292,485
Ar 31 Mawrth 2020	261,112	14,576	3,238	7,337	8	286,271

Mae'r ychwanegiadau i eiddo tai yn cynnwys gwariant staff datblygu wedi'i gyfalafu gwerth £461K (2020 - £453K) a gwariant llog wedi'i gyfalafu gwerth £310K (2020 - £305K). Mae'r costau ychwanegiadau cydrannau'n cynnwys costau staff wedi'u cyfalafu o £99K (2020 £70K).

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL
Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2020
14. ASEDAU SEFYDLOG DIRIAETHOL CYFUNOL – ASEDAU SEFYDLOG ERAILL

	Swyddfeydd rhydd- ddaliad ac adeiladau cymunedol £'000	Dodrefn ac offer £'000	Cyfalaf tai £'000	Offer cyfrifiadurol £'000	Swyddfa lesddaliad £'000	Cerbydau modur £'000	Offer tâl gwasanaeth £'000	Cyfanswm £'000
Cost								
Ar 1 Ebrill 2020	11,158	592	35	1,774	64	246	130	13,999
Ychwanegiadau	-	1	-	109	-	-	6	116
Gwaredu	-	-	-	-	-	-	-	-
Ar 31 Mawrth 2021	11,158	593	35	1,883	64	246	136	14,115
Dibrisiant								
Ar 1 Ebrill 2020	718	569	35	1,513	64	229	53	3,181
Cost am y flwyddyn	113	12	-	136	-	8	13	282
Gwaredu	-	-	-	-	-	-	-	-
Ar 31 Mawrth 2021	831	581	35	1,649	64	237	66	3,463
Gwerth llyfr net								
Ar 31 Mawrth 2021	10,327	12	-	234	-	9	70	10,652
Ar 31 Mawrth 2020	10,440	23	-	261	-	17	77	10,818

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL
Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2020
14 a. ASEDAU SEFYDLOG DIRIAETHOL Y GYMDEITHAS – ASEDAU SEFYDLOG ERAILL

	Swyddfeydd rhydd- ddaliad ac adeiladau cymunedol £'000	Dodrefn ac offer £'000	Cyfalaf tai £'000	Offer cyfrifiadurol £'000	Swyddfa lesddaliad £'000	Cerbydau modur £'000	Offer tâl gwasanaeth £'000	Cyfanswm £'000
Cost								
Ar 1 Ebrill 2020	11,158	498	35	1,733	64	212	130	13,830
Ychwanegiadau	-	-	-	107	-	-	5	112
Gwaredu	-	-	-	-	-	-	-	-
Ar 31 Mawrth 2021	11,158	498	35	1,840	64	212	135	13,942
Dibrisiant								
Ar 1 Ebrill 2020	718	495	35	1,477	64	207	53	3,049
Cost am y flwyddyn	113	1	-	134	-	5	13	266
Gwaredu	-	-	-	-	-	-	-	-
Ar 31 Mawrth 2021	831	496	35	1,611	64	212	66	3,315
Gwerth llyfr net								
Ar 31 Mawrth 2021	10,327	2	0	229	0	0	69	10,627
Ar 31 Mawrth 2020	10,440	3	-	256	-	5	77	10,781

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

15. ASEDAU SEFYDLOG – BUDDSODDIADAU

	Benthyciadau perchen cartref cost isel (nodyn 25) £'000	Buddiant mewn menter ar y cyd £'000	Cyfanswm £'000
Cyfunol			
Ar 1 Ebrill 2020	26,117	3,846	29,963
Ychwanegiadau	536	625	1,161
Gwaredu	(1,178)	-	(1,178)
Cyfran mewn menter ar y cyd	-	(6)	(6)
Ar 31 Mawrth 2021	25,475	4,465	29,940
Y Gymdeithas			
Ar 1 Ebrill 2020	26,117	4,877	30,994
Ychwanegiadau	536	625	1,161
Gwaredu	(1,178)	-	(1,178)
Ar 31 Mawrth 2021	25,475	5,502	30,977

Mae Partneriaeth Tai Cymru (PTC) a PTC2 yn fentrau ar y cyd rhwng pedwar grŵp tai, sef Coastal Group, Hendre Group, Pobl Group a Grŵp Cynefin, gyda'r amcan o ddarparu tai preswyl ansawdd uchel ar rent is na rhent y farchnad.

Mae'r cyfalaf cyfranddaliadau a ddyrannwyd ac a dalwyd ar 31 Mawrth 2021 fel a ganlyn:

	Cyfranddaliadau PTC gwreiddiol	Trosgl. PTC i gronfeydd wrth gefn	Cyfranddal- iadau PTC	Cyfranddal- iadau PTC2	% Ecwiti
Hendre Ltd (Hendre Group)	8,880	(3,989)	4,891	7,625	30%
Pennant Housing Association Ltd (Coastal Group)	8,880	(3,989)	4,891	7,625	30%
Pobl Group Limited	8,880	(3,989)	4,891	7,625	30%
Grŵp Cynefin	2,960	(1,330)	1,630	2,542	10%
Ar 31 Mawrth 2020	29,600	(13,297)	16,303	25,417	100%

Mae diwedd blwyddyn ariannol PTC a PTC2 ar 31 Rhagfyr, a chyhoeddwyd eu datganiadau ariannol archwiledig diweddaraf ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Rhagfyr 2020. Mae'r datganiadau ariannol hyn yn dangos colled ar ôl treth i PTC o £99K (2020 – colled o £105K) ar ddiwedd y flwyddyn, ac elw ar ôl treth i PTC2 o £39K (2020 – elw o £67K).

Yn ystod y flwyddyn, fe wnaeth Grŵp Cynefin a'i bartneriaid cysylltiedig yn PTC fuddsoddi mwy yn PTC2 Cyfyngedig (PTC2).

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL
Y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2021

	PTC £'000	PTC2 £'000	Cyfanswm £'000
Cyfunol			
Ar 1 Ebrill 2020	1,906	1,940	3,846
Ychwanegiadau	-	625	625
Cyfran y (golled) / elw	(10)	4	(6)
Ar 31 Mawrth 2021	1,896	2,569	4,465
Y Gymdeithas			
Ar 1 Ebrill 2020	2,960	1,917	4,877
Ychwanegiadau	-	625	625
Ar 31 Mawrth 2021	2,960	2,542	5,502
Pris y cyfranddaliad (un bleidlais i bob cyfranddaliad)	£1	£1	£1

Adlewyrchir yr amgylchedd cyfradd llog isel cyfredol ym mherfformiad ariannol y Cwmni. Mae cyfarwyddwyr y Cwmni wedi mabwysiadu strategaeth o sefydlogi mwyafrif y benthyciadau er mwyn gwneud y costau'n fwy rhagfynegadwy ac o fewn yr incwm gwybyddus sy'n deillio o'r lesau. Ar 31 Mawrth 2021 roedd Grŵp Cynefin wedi blaendalu £107,901 (2020-£110,154) o daliadau les i PTC a PTC2.

Ni wnaed trosglwyddiad o gyfalaf cyfranddaliadau PTC i'w cronfa wrth gefn yn eu blwyddyn yn diwedd 31 Rhagfyr 2020 (2019 – dim), ni wnaed unrhyw ddosraniad i'w cyfranddalwyr ychwaith (2019 – dim).

Mae FRS 102 yn ei gwneud yn ofynnol i drin endidau dan reolaeth ar y cyd trwy ddilyn egwyddorion cyfrifyddu ecwiti mewn cyfrifon grŵp, fel bod y cyfrifon cyfunol yn dangos holl weithgareddau'r grŵp yn cynnwys cyfranddaliadau mewn gweithgareddau mentrau ar y cyd. Felly, mae'r datganiadau ariannol cyfunol yn dangos colled buddsoddi o £10K (2020- £10K o golled) yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr sy'n cwmpasu canran cyfran Grŵp Cynefin o golled Partneriaeth Tai Cymru am y flwyddyn. Yn yr un modd mae'r datganiadau ariannol cyfunol yn dangos elw buddsoddi o £4K (2020 - £7K o elw) yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr sy'n cwmpasu canran cyfran Grŵp Cynefin o elw PTC2 am y flwyddyn. Cynhwysir yr un swm fel tâl yn y buddsoddiad yn y Datganiad Sefyllfa Ariannol Gyfunol.

16. STOC

	Y Grŵp		Y Gymdeithas	
	2021	2020	2021	2020
	£'000	£'000	£'000	£'000
Eiddo wedi'u hadeiladu i'w gwerthu	474	1,820	474	1,820
Stoc arall	43	51	-	-
	517	1,871	474	1,820

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL
Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021
17. DYLEDWYR: SYMIAU I'W DERBYN O FEWN BLWYDDYN

	Y Grŵp		Y Gymdeithas	
	2021	2020	2021	2020
	£'000	£'000	£'000	£'000
Dyledwyr rhent: Balansau debyd	989	1,031	989	1,031
Darpariaeth drwg ddyledion	(899)	(1,031)	(899)	(1,031)
	90	-	90	-
Benthyciadau staff	73	73	73	73
Blaendaliadau ac incwm cronnus	463	462	456	458
Benthyciadau i brynwyr am y tro cyntaf gan Gyngor Sir y Fflint	100	100	100	100
Dyledwyr eraill	12,557	12,175	12,232	11,905
	<u>13,283</u>	<u>12,810</u>	<u>12,951</u>	<u>12,536</u>

18. BUDDSODDIADAU ASED AU CYFREDOL

	Y Grŵp a'r Gymdeithas	
	2021	2020
	£'000	£'000
Arian mewn cyfrifon adneuo tymor byr	<u>7,529</u>	<u>1,258</u>

19. CREDYDWYR: SYMIAU SY'N DALADWY O FEWN BLWYDDYN

	Y Grŵp		Y Gymdeithas	
	2021	2020	2021	2020
	£'000	£'000	£'000	£'000
Benthyciadau tai (nodyn 21)	9,404	1,064	9,404	1,064
Rhent a dderbyniwyd ymlaen llaw	347	261	347	261
Credydwy'r masnach	3,019	2,469	2,937	2,385
Grantiau cyfalaf ymlaen llaw	4,734	5,451	4,704	5,440
Incwm gohiriedig	205	218	205	218
Treth a nawdd cymdeithasol	243	195	240	191
Llog morgais a benthyciadau wedi'u cronni	683	490	683	490
Croniadau	2,101	1,383	2,069	1,360
Grant Tai Cymdeithasol a grantiau eraill gan y Llywodraeth (nodyn 22)	2,434	2,418	2,434	2,418
	<u>23,170</u>	<u>13,949</u>	<u>23,023</u>	<u>13,827</u>

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

20. CREDYDWYR: SYMIAU'N DDYLEDUS AR ÔL MWY NA BLWYDDYN

	Y Grŵp a'r Gymdeithas	
	2021	2020
	£'000	£'000
Cronfeydd wrth gefn yr hawl i brynu	83	83
Cronfa grant cyfalaf wedi'i ailgylchu	6,618	5,330
Cronfa wrth gefn grant wedi'i ailgylchu		
Cyngor Conwy	1	1
Benthyciadau tai (nodyn 21)	116,811	117,299
Benthyciad gan Gyngor Sir y Fflint –		
cytundeb Prynwyr am y Tro Cyntaf	100	100
Incwm gohiriedig	912	960
Grant Tai Cymdeithasol a grantiau		
eraill y Llywodraeth (nodyn 22)	180,819	179,449
	<u>305,344</u>	<u>303,222</u>

Mae'r benthyciadau tai yn ad-daladwy i amrywiol gymdeithasau adeiladu, banciau, yr Housing Finance Corporation Limited ac Affordable Housing Finance PLC. Dadansoddir y gyfradd llog sy'n daladwy a'r symiau sy'n ad-daladwy isod. Y gyfradd llog cyfartalog a oedd yn daladwy yn ystod y flwyddyn oedd 3.67% (2020 – 3.39%). Y sicrwydd a gynigir ar gyfer y benthyciadau yw tir adeiladu tai ac adeiladau.

22. DADANSODDIAD BENTHYCIADAU TAI

	Y Grŵp a'r Gymdeithas	
	2021	2020
	£'000	£'000
Mae'r ddyled yn ad-daladwy fel a ganlyn:		
Yn ddyledus rhwng blwyddyn a dwy flynedd	4,430	10,756
Yn ddyledus rhwng dwy a phum mlynedd	21,618	14,714
Ar ôl pum mlynedd	91,920	93,065
Ffioedd benthyciad	(1,157)	(1,236)
	<u>116,811</u>	<u>117,299</u>
Yn ddyledus o fewn blwyddyn (nodyn 19)	9,404	1,064
	<u>126,215</u>	<u>118,363</u>

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL
Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021
22. GRANTIAU'R LLYWODRAETH

	Y Grŵp a'r Gymdeithas			
	Eiddo Tai	Asedau	Buddsoddiadau	Cyfanswm
	£'000	sefydlog eraill	£'000	£'000
	£'000	£'000	£'000	£'000
Incwm gohiriedig – Grantiau				
Ar 1 Ebrill 2020	177,448	4,285	29,668	211,401
Grantiau i'w derbyn	4,798	-	333	5,131
Gwaredu grantiau	(422)	-	(993)	(1,415)
Ar 31 Mawrth 2021	181,824	4,285	29,008	215,117
Amorteddio				
Ar 1 Ebrill 2020	29,233	301	-	29,534
Amorteddio	2,419	42	-	2,461
Gwaredu grantiau	(131)	-	-	(131)
Ar 31 Mawrth 2021	31,521	343	-	31,864
Gwerth llyfr net				
Ar 31 Mawrth 2021	150,303	3,942	29,008	183,253
Ar 31 Mawrth 2020	148,215	3,984	29,668	181,867
Yn ddyledus o fewn blwyddyn				2,434
Yn ddyledus ar ôl blwyddyn				180,819
		CGCA*	Hawl i gaffael	Total
		£'000	CGCA* £'000	£'000
Cyfunol a'r Gymdeithas				
Ar 1 Ebrill 2020		5,330	83	5,413
Ychwanegiadau		1,426	-	1,426
		6,756	83	6,839
Wedi'i ailgylchu: adeiladau newydd		(138)	-	(138)
Wedi'i ailgylchu: Cymorth Prynu		-	-	-
Ar 31 Mawrth 2021		6,618	83	6,701
Symiau sy'n dair blwydd oed neu'n hŷn lle gallai ad-dalu fod yn ofynnol				2,958

* CGCA = Cronfa grant cyfalaf wedi'i ailgylchu

23. CYFALAF CYFRANDDALIADAU

	Y Grŵp a'r Gymdeithas	
	2021	2020
	£	£
Cyfranddaliadau wedi'u dyrannu, cyflwyno a'u talu'n llawn - £1 yr un		
Ar 1 Ebrill 2020	73	82
Ychwanegiadau	-	4
Didyniadau	(2)	(13)
Ar 31 Mawrth 2021	71	73

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

24. YMRWYMIADAU CYFALAF

	Y Grŵp a'r Gymdeithas	
	2021	2020
	£'000	£'000
Gwariant wedi ei gytundebu ond heb ddarpariaeth ar ei gyfer yn y datganiadau ariannol	4,370	7,452
Gwariant wedi'i awdurdodi ond heb gytundebau cyflawni eto	15,750	3,880
	<u>20,120</u>	<u>11,332</u>

Bydd yr ymrwymadau cyfalaf a ddangosir uchod yn cael eu hariannu trwy gyfuniad o adnoddau cyfredol, grantiau'r llywodraeth a chyllid preifat.

Prydlesi gweithredol

Symiau sy'n daladwy o ran prydlesi yn y cyfnodau a ganlyn ar gyfer:	Y Grŵp		Y Gymdeithas	
	2021	2020	2021	2020
	£'000	£'000	£'000	£'000
Rhentu swyddfa:				
Cyn pen 12 mis	45	38	-	-
Blwyddyn i ddwy flynedd	45	27	-	-
Dwy i bum mlynedd	<u>131</u>	<u>81</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Rhentu offer swyddfa:				
Cyn pen 12 mis	21	22	18	18
Blwyddyn i ddwy flynedd	10	22	9	18
Dwy i bum mlynedd	<u>3</u>	<u>31</u>	<u>-</u>	<u>9</u>
Les cerbydau:				
Cyn pen 12 mis	17	27	-	-
Blwyddyn i ddwy flynedd	17	17	-	-
Dwy i bum mlynedd	<u>9</u>	<u>9</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

25. BENTHYCIADAU PERCHNOGAETH CARTREF COST ISEL

Mae'r rhain yn cynrychioli benthyciadau tymor hir i unigolion sy'n prynu eiddo dan y Cynllun Cymorth Prynu. Fe'u cyllidir yn bennaf gan Grant Tai Cymdeithasol gyda'r balans yn cael ei gyllido gan Grŵp Cynefin ar 31 Mawrth 2021. Maent yn dod yn ad-daladwy pan fo'r eiddo'n cael ei werthu.

26. PENSIWN

Cynllun Pensiwn Tai Cymdeithasol (Social Housing Pension Scheme- SHPS)

Mae'r cwmni'n rhan o'r Cynllun Pensiwn Tai Cymdeithasol ("y Cynllun"), sy'n gynllun aml-gyflogwr sy'n darparu buddion i ryw 500 o gyflogwyr anghysylltiedig. Mae'r Cynllun yn gynllun buddion diffiniedig yn y Deyrnas Unedig.

Mae'r Cynllun yn ddarostyngedig i'r ddeddfwriaeth gyllido a amlinellir yn Neddff Pensiynau 2004, a ddaeth i rym ar 30 Rhagfyr 2005. Mae'r ddeddfwriaeth, ynghyd â dogfennau a gyhoeddwyd gan y Rheoleiddiwr Pensiynau a'r Safonau Actiwaraid Technegol a gyhoeddwyd gan y Cyngor Adrodd Ariannol, yn gosod y fframwaith ar gyfer cyllido cynlluniau pensiwn galwedigaethol buddion diffiniedig yn y Deyrnas Unedig.

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

Cynhaliwyd y prisiad pob tair blynedd diwethaf ar y cynllun at ddibenion cyllido ar 30 Medi 2017. Datgelodd y prisiad hwn ddiffyg o £1,522m. Lluniwyd Cynllun Adfer gyda'r nod o gael gwared ar y diffyg hwn erbyn 30 Medi 2026.

Dosberthir y Cynllun fel 'trefniant dyn olaf yn sefyll'. Felly, gall y cwmni fod yn atebol am rhwymedigaethau cyflogwyr eraill sy'n cymryd rhan os na all y cyflogwyr hynny fodloni eu cyfran o ddiffyg y cynllun ar ôl tynnu allan o'r Cynllun. Mae'n ofynnol yn gyfreithiol i'r cyflogwyr sy'n cymryd rhan gwrdd â'u cyfran o ddiffyg y Cynllun ar sail prynu blwydd-dal ar ôl tynnu allan o'r Cynllun.

O ran y blynyddoedd ariannol yn diweddu cyn 28 Chwefror 2019, ni fu'n bosibl i'r cwmni gael gwybodaeth ddigonol i'w alluogi i gyfrifo am y Cynllun fel cynllun buddion diffiniedig, felly mae'r cwmni wedi cyfrifo ar gyfer y Cynllun fel cynllun cyfraniad diffiniedig.

O ran blynyddoedd ariannol yn diweddu ar neu ar ôl 31 Mawrth 2019, mae'n bosibl cael gwybodaeth ddigonol i alluogi'r cwmni i gyfrifo ar gyfer y Cynllun fel cynllun buddion diffiniedig.

At ddibenion cyfrifyddu, cynhaliwyd prisiad o'r cynllun gyda dyddiad gweithredol o 30 Medi 2018. Cafodd y ffigurau rhwymedigaethau o'r prisiad hwn eu cario ymlaen ar gyfer diwedd y flwyddyn gyfrifyddu rhwng 31 Mawrth 2019 a 29 Chwefror 2020 yn gynhwysol.

Yn yr un modd, cynhaliwyd prisiad actiwaraid y cynllun ar 30 Medi 2019 i lywio'r rhwymedigaethau ar gyfer diwedd y flwyddyn gyfrifyddu rhwng 31 Mawrth 2020 a 28 Chwefror 2021 yn gynhwysol, ac ar 30 Medi 2020 i lywio'r rhwymedigaethau ar gyfer diwedd y flwyddyn gyfrifyddu o 31 Mawrth 2021 i 28 Chwefror 2022 yn gynhwysol. Mae'r rhwymedigaethau'n cael eu cymharu, ar y dyddiad cyfrifyddu perthnasol, â chyfran deg y cwmni o gyfanswm asedau'r Cynllun i gyfrifo diffyg neu warged net y cwmni.

CYNLLUN PENSIWN TAI CYMDEITHASOL Y GRŴP (SHPS)

Gwerthoedd presennol yr ymrwymiad buddion diffiniedig, gwerth teg asedau ac asedau buddion diffiniedig (rhwymedigaeth)	31 Mawrth 2021 (£000s)	31 Mawrth 2020 (£000s)
Gwerth teg asedau'r cynllun	28,634	25,269
Gwerth presennol yr ymrwymiad buddion diffiniedig	36,915	28,954
Gwarged (diffyg) y cynllun	(8,281)	(3,685)

Cysoni balansau agor a chau'r ymrwymiad buddion diffiniedig	Blwyddyn at 31 Mawrth 2021 (£000s)
Ymrwymiad buddion diffiniedig ar ddechrau'r cyfnod	28,954
Treuliau	21
Costau llog	672
Colledion (enillion) actiwaraid oherwydd profiad y cynllun	(919)
Colledion (enillion) actiwaraid oherwydd newidiadau mewn tybiaethau demograffig	124
Colledion (enillion) actiwaraid oherwydd newidiadau mewn tybiaethau ariannol	8700
Buddion a dalwyd a threuliau	(637)
Ymrwymiad buddion diffiniedig ar ddiwedd y cyfnod	36,915

Cysoni balansau agor a chau gwerth teg asedau'r cynllun	Blwyddyn at 31 Mawrth 2021 (£000s)
Gwerth teg asedau'r cynllun ar ddechrau'r cyfnod	25,269
Incwm llog	597
Profiad asedau'r cynllun (eithrio symiau o fewn yr incwm llog) – enillion (colledion)	2,606
Cyfraniadau gan y cyflogwr	799
Buddion a dalwyd a threuliau	(637)
Gwerth teg asedau'r cynllun ar ddiwedd y cyfnod	28,634

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL**Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021**

Y gwir adenillion o ran asedau'r cynllun (yn cynnwys unrhyw newidiadau yng nghyfran yr asedau) dros y cyfnod o 31 Mawrth 2020 i 31 Mawrth 2021 oedd £3,202,000.

Costau buddion diffiniedig a gydnabyddir yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr	Blwyddyn at 31 Mawrth 2021 (£000s)
Treuliau	21
Treuliau llog net	76
Costau buddion diffiniedig a gydnabyddir yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr	97

Costau buddion diffiniedig a gydnabyddir mewn incwm cynhwysfawr arall	Blwyddyn at 31 Mawrth 2021 (£000s)
Profiad asedau'r cynllun (eithrio symiau o fewn yr incwm llog) – enillion (colledion)	2,606
Enillion a cholledion yn deillio o rwymedigaethau'r cynllun – enillion (colledion)	919
Effeithiau newidiadau yn y tybiaethau demograffig sy'n sail i werth presennol yr ymrwymiad buddion diffiniedig – enillion (colledion)	(124)
Effeithiau newidiadau yn y tybiaethau ariannol sy'n sail i werth presennol yr ymrwymiad buddion diffiniedig – enillion (colledion)	(8,700)
Cyfanswm a gydnabyddir mewn incwm cynhwysfawr arall – enillion (colledion)	(5,299)

Asedau	31 Mawrth 2021 (£000s)	31 Mawrth 2020 (£000s)
Ecwiti byd-eang	4,564	3,696
Adenillion Absoliwt	1,580	1,318
Cyfleoedd Cyni	827	487
Gwerth Credyd Perthynol	901	693
Premiymau Risg Amgen	1,078	1,767
Cronfa Cronfeydd Rhagfantoli	3	15
Dyledion Marchnadoedd sy'n Datblygu	1,156	765
Rhannu Risg	1,042	854
Sicrwydd yn gysylltiedig ag yswiriant	687	776
Eiddo	595	556
Seilwaith	1,909	1,880
Dyledion preifat	683	509
Credyd Anhylif Manteisgar	728	612
Arenillion Uchel	857	-
Credyd Manteisgar	785	-
Cronfa Bond Corfforaethol	1,692	1,440
Credyd Hylif	342	10
Eiddo les hir	561	437
Incwm wedi'i sicrhau	1,191	959
Buddsoddiad sy'n cael ei yrru gan rwymedigaeth	7,278	8,386
Asedau cyfredol net	174	109
Cyfanswm asedau	28,633	25,269

Nid yw unrhyw rai o'r gwerthoedd teg yr asedau a ddangosir uchod yn cynnwys unrhyw fuddsoddiadau uniongyrchol yn offerynnau ariannol y cyflogwr neu unrhyw eiddo sy'n cael ei feddiannu gan, neu asedau eraill a ddefnyddir gan y cyflogwr.

Tybiaethau allweddol	31 Mawrth 2021 % y flwyddyn	31 Mawrth 2020 % y flwyddyn
Cyfradd disgownt	2.21%	2.35%
Chwyddiant Mynegai Prisiau Manwerthu (MPM) (RPI)	3.24%	2.56%
Chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD) (CPI)	2.87%	1.56%
Twf cyflogau	3.87%	2.56%

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL**Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021**

Lwfans cyfnewidiadau pensiwn am arian parod ar adeg ymddeol	75% o'r lwfans uchaf	75% o'r lwfans uchaf
---	-------------------------	-------------------------

Mae'r tybiaethau marwoldeb a fabwysiadwyd ar 31 Mawrth 2021 yn awgrymu'r disgwyliadau oes a ganlyn:

	Disgwyliad oes yn 65 oed (blynyddoedd)
Gwryw yn ymddeol yn 2021	21.5
Benyw yn ymddeol yn 2021	23.3
Gwryw yn ymddeol yn 2041	22.9
Benyw yn ymddeol yn 2041	24.5

Dadansoddiad sensitifrwydd

Nodir y sensitifrwydd ynghylch y prif dybiaethau a ddefnyddiwyd i fesur rhwymedigaethau'r cynllun isod:

Newid mewn tybiaethau ar 1 Mawrth 2021	Amcangyfrif % cynnydd i rwymedigaeth y cyflogwr	Amcangyfrif y swm ariannol (£'000)
Lleihad 0.1% yn y gyfradd ddisgownt go iawn	10.43%	£864
Cynnydd 0.1% yn y gyfradd cynnydd cyflogau	0.97%	£80
Cynnydd 0.1% yn y MPD a'r MPM (CPI a'r RPI)	7.91%	£655

CYNLLUN PENSIWN TAI CYMDEITHASOL Y GYMDEITHAS

Gwerthoedd presennol yr ymrwymiad buddion diffiniedig, gwerth teg asedau ac asedau buddion diffiniedig (rhwymedigaeth)	31 Mawrth 2021 (£000s)	31 Mawrth 2020 (£000s)
Gwerth teg asedau'r cynllun	26,289	23,261
Gwerth presennol yr ymrwymiad buddion diffiniedig	33,870	26,630
Gwarged (diffyg) y cynllun	(7,581)	(3,369)

Cysoni balansau agor a chau'r ymrwymiad buddion diffiniedig	Blwyddyn at 31 Mawrth 2021 (£000s)
Ymrwymiad buddion diffiniedig ar ddechrau'r cyfnod	26,630
Treuliau	17
Costau llog	618
Colledion (enillion) actiwaraidd oherwydd profiad y cynllun	(825)
Colledion (enillion) actiwaraidd oherwydd newidiadau mewn tybiaethau demograffig	114
Colledion (enillion) actiwaraidd oherwydd newidiadau mewn tybiaethau ariannol	7,942
Buddion a dalwyd a threuliau	(626)
Ymrwymiad buddion diffiniedig ar ddiwedd y cyfnod	33,870

Cysoni balansau agor a chau gwerth teg asedau'r cynllun	Blwyddyn at 31 Mawrth 2021 (£000s)
Gwerth teg asedau'r cynllun ar ddechrau'r cyfnod	23,261
Incwm llog	549
Profiad asedau'r cynllun (ac eithrio symiau a gynhwysir yn yr incwm llog) – enillion (colledion)	2,372
Cyfraniadau gan y cyflogwr	733
Buddion a dalwyd a threuliau	(626)
Gwerth teg asedau'r cynllun ar ddiwedd y cyfnod	26,289

Y gwir adenillion o ran asedau'r cynllun (yn cynnwys unrhyw newidiadau yng nghyfran yr asedau) dros y cyfnod yn diweddu 31 Mawrth 2021 oedd £2,920,000.

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

Costau buddion diffiniedig a gydnabyddir yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr	Blwyddyn at 31 Mawrth 2021 (£000s)
Treuliau	17
Treuliau llog net	70
Costau buddion diffiniedig a gydnabyddir yn y Datganiad Incwm Cynhwysfawr	87

Costau buddion diffiniedig a gydnabyddir mewn incwm cynhwysfawr arall	Blwyddyn at 31 Mawrth 2021 (£000s)
Profiad asedau'r cynllun (eithrio symiau sydd yn yr incwm llog) – enillion (colledion)	2,372
Enillion a cholledion profiad yn deillio o rwymedigaethau'r cynllun – enillion (colledion)	825
Effeithiau newidiadau yn y tybiaethau demograffig sy'n sail i werth presennol yr ymrwymiad buddion diffiniedig - enillion (colledion)	(114)
Effeithiau newidiadau yn y tybiaethau ariannol sy'n sail i werth presennol yr ymrwymiad buddion diffiniedig – enillion (colledion)	(7,942)
Cyfanswm a gydnabyddir mewn incwm cynhwysfawr arall – enillion (colledion)	(4,859)

Asedau	31 Mawrth 2021 (£000s)	31 Mawrth 2020 (£000s)
Ecwiti byd-eang	4,190	3,402
Adenillion Absoliwt	1,451	1,213
Cyfleoedd Cyni	759	448
Gwerth Credyd Perthynol	827	638
Premiymau Risg Amgen	990	1,627
Cronfa Cronfeydd Rhagfantoli	3	14
Dyledion Marchnadoedd sy'n Datblygu	1,061	704
Rhannu Risg	957	786
Sicrwydd yn gysylltiedig ag yswiriant	631	714
Eiddo	546	512
Seilwaith	1,753	1,731
Dyledion preifat	627	469
Credyd Anhylif Manteisgar	668	563
Arenillion Uchel	787	-
Credyd Manteisgar	721	-
Cronfa Bond Corfforaethol	1,553	1,326
Credyd Hylif	314	9
Eiddo les hir	515	402
Incwm wedi'i sicrhau	1,093	883
Buddsoddiad sy'n cael ei yrru gan rwymedigaeth	6,683	7,720
Asedau cyfredol net	160	100
Cyfanswm asedau	26,289	23,261

Nid yw unrhyw rai o'r gwerthoedd teg yr asedau a ddangosir uchod yn cynnwys unrhyw fuddsoddiadau uniongyrchol yn offerynnau ariannol y cyflogwr ei hun neu unrhyw eiddo sy'n cael ei feddiannu gan, neu unrhyw asedau eraill a ddefnyddir gan y cyflogwr.

Tybiaethau allweddol

	31 Mawrth 2021 % y flwyddyn	31 Mawrth 2020 % y flwyddyn
Cyfradd disgownt	2.21%	2.35%
Chwyddiant Mynegai Prisiau Manwerthu (MPM) (RPI)	3.24%	2.56%
Chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD) (CPI)	2.87%	1.56%
Twf cyflogau	3.87%	2.56%
Lwfans cyfnewidiadau pensiwn am arian parod ar adeg ymddeol	75% o'r lwfans uchaf	75% o'r lwfans uchaf

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

Mae'r tybiaethau marwoldeb a fabwysiadwyd ar 31 Mawrth 2021 yn awgrymu'r disgwyliadau oes a ganlyn:

	Disgwyliad oes yn 65 oed (blynnyddoedd)
Gwryw yn ymddeol yn 2021	21.6
Benyw yn ymddeol yn 2021	23.5
Gwryw yn ymddeol yn 2041	22.9
Benyw yn ymddeol yn 2041	25.1

Dadansoddiad sensitifrwydd

Nodir y sensitifrwydd ynghylch y prif dybiaethau a ddefnyddiwyd i fesur rhwymedigaethau'r cynllun isod:

Newid mewn tybiaethau ar 1 Mawrth 2021	Amcangyfrif % cynnydd i rwymedigaeth y cyflogwr	Amcangyfrif y swm ariannol (£'000)
Lleihad 0.1% yn y gyfradd ddisgownt go iawn	10.47%	£794
Cynnydd 0.1% yn y gyfradd cynnydd cyflogau	0.94%	£71
Cynnydd 0.1% yn y MPD a'r MPM (CPI a'r RPI)	8.07%	£612

27. DATGANIAD LLIF ARIAN CYFUNOL

	2021 £'000	2020 £'000
Llif arian o weithgareddau gweithredol		
Gwarged am y flwyddyn ariannol	2,488	1,340
Addasiadau ar gyfer eitemau an-ariannol:		
Incwm cynhwysfawr arall	(778)	(732)
Dibrisiant eiddo, peiriannau ac offer	3,650	3,397
Colled ailbrisio eiddo buddsoddiadol	19	100
Amorteiddio grantiau	(2,330)	(2,293)
Cyfran y gwarged yn y fenter ar y cyd	6	3
Colled ailbrisio eiddo buddsoddiadol	-	-
(Cynnydd) / lleihad mewn masnach a derbyniadau eraill	(167)	(566)
(Cynnydd) yn y rhestr eiddo	1,354	(1,004)
(Cynnydd) / lleihad yn y fasnach daladwy	1,641	207
Cyfanswm addasiadau an-ariannol:	3,395	(888)
Addasiadau ar gyfer gweithgareddau buddsoddi neu ariannu:		
Elw o waredu eiddo, peiriannau ac offer	(448)	(285)
Costau ailgyllido	-	-
Llog taladwy	3,502	3,581
Llog derbyniadwy	(29)	(20)
Cyfanswm gweithgareddau buddsoddi neu ariannu gweithgareddau:	3,025	3,276
Arian parod a gynhyrchwyd o weithgareddau gweithredol	8,908	3,728
	2021 £'000	2020 £'000
Cynnydd mewn arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod		
Arian parod	8,572	6,580
Buddsoddiadau	7,529	1,258
	16,101	7,838

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL
Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021
CYSONI DYLEDION NET

	1 Ebrill 2020 £'000	Llif arian £'000	31 Mawrth 2021 £'000
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod			
Arian parod	6,580	1,992	8,572
Buddsoddiadau	1,258	6,271	7,529
	7,838	8,263	16,101
Benthyciadau			
Dyled sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	(1,064)	(8,340)	(9,404)
Dyled sy'n ddyledus ar ôl blwyddyn	(118,536)	568	(117,968)
	(119,600)	(7,772)	(127,372)
	(111,762)	491	(111,271)

LLIF ARIAN RHYDD

	2021 £'000	2020 £'000
Arian parod net a gynhyrchwyd o weithgareddau gweithredol	8,918	3,728
Llog a dalwyd	(3,502)	(3,581)
Llog a dderbyniwyd	29	20
Addasiadau ar gyfer ail-fuddsoddi mewn eiddo sy'n bodoli eisoes		
Adnewyddu cydrannau	(924)	(537)
Prynu asedau sefydlog adnewyddol eraill	(12,221)	(14,829)
Grant adnewyddu cydrannau a dderbyniwyd	-	-
	(7,700)	(15,199)
Arian parod rhydd a ddefnyddiwyd cyn ad-daliadau benthyciadau	(7,700)	(15,199)
Benthyciadau a ad-dalwyd (ac eithrio credyd sy'n cylchdroi a gorddrafft)	(7,728)	(4,260)
	(15,428)	(19,459)

28. TRAFODION PARTIÖN CYSYLLTIEDIG

Mae'r Gymdeithas yn gweithio ar y cyd ag ystod o awdurdodau lleol, darparwyr tai eraill, bwrdd iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr yn ogystal â nifer o sefydliadau eraill. Yn benodol, mae'r Gymdeithas yn rhan o Grŵp Cyflymydd Tai Gogledd Cymru (HAG) sy'n cefnogi Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru wrth gyflawni Bargen Twf Gogledd Cymru i archwilio cyfleoedd datblygu ar raddfa fwy a dod â safleoedd 'wedi'u stopio' strategol ymlaen i gwrdd y galw am dai fforddiadwy. Roedd pob un o'r 6 landlord cymdeithasol cofrestredig sy'n gweithredu ledled Gogledd Cymru wedi ymrwymo £15,000 yn 2020, fel cyfraniad tuag at gost ffioedd i gefnogi archwiliad HAG o'r safleoedd sydd ar gael.

Mae Grŵp Cynefin hefyd yn gweithio ar y cyd â Chyngor Gwynedd, Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr a chwmni theatr gymunedol Theatr Bara Caws) ar ganolfan iechyd, gofal cymdeithasol, tai a chymuned newydd a chyffrous ym Mhenygroes, Gwynedd. Mae Grŵp Cynefin wedi prynu safle ym Mhenygroes a'r Bwrdd Prosiect yn goruchwyllo pedwar llif gwaith, sef tai a gofal cymdeithasol, iechyd a gofal cymdeithasol, ymgysylltu â'r gymuned, a dylunio a datblygu.

Mae'r Gymdeithas hefyd yn gyfranddaliwr ym Mhartneriaeth Tai Cymru a WHP2, sy'n fenter ar y cyd rhwng pedwar grŵp tai, Coastal Group, Hendre. Grŵp, Grŵp Pobl a Grŵp Cynefin. Nodir mwy o wybodaeth am y trafodion hyn yn nodyn 15.

NODIADAU I GYD-FYND GYDA'R DATGANIADAU ARIANNOL

Y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2021

Darparodd y Gymdeithas gartrefi rhent i aelod o'r Aelod o'r Bwrdd Rheoli sy'n denant yn ystod y flwyddyn. Mae'r denantiaeth ar delerau masnachol arferol ac ni allai'r Aelod o'r Bwrdd Rheoli perthnasol ddefnyddio ei swydd er ei mantais. Cyfanswm y rhent oedd yn daladwy yn y flwyddyn gan Aelod o'r Bwrdd Rheoli sy'n denant oedd £5,034 (2020- £10,359 am ddau Aelod Bwrdd Rheoli). Roedd £28 yn ddyledus (2020 - £20) ar ddiwedd y flwyddyn.

Mae'r Gymdeithas hefyd yn gweithredu fel Ymddiriedolwr Corfforaethol dwy Elusen o Elusendai; Elusen Elizabeth Owen, Llanfair Dyffryn Clwyd ac Ellen Glynne Homes, Llandwrog. Mae'r Elusendai yn endidau ar wahân sydd wedi'u cofrestru gyda'r Comisiwn Elusennau o dan rifau elusennol 237078 a 219790 yn y drefn honno. Gwneir yr holl drafodion gyda'r Elusendai ar sail hyd braich. Mae Grŵp Cynefin wedi codi gwerth £6,811 (2020 - £5,901) ar wasanaethau rheoli tai i'r Elusendai yn ystod y flwyddyn. Nid yw datganiadau ariannol yr Elusendai wedi'u cyfuno yn natganiadau ariannol Grŵp Cynefin, gan y derbyniwyd eithriad o gyfrifon grŵp gan yr FCA ym mis Mai 2021.

29. IS-GWMNIAU DAN BERCHNOGAETH LAWN

Mae'r is-gwmnïau a restrir isod o dan reolaeth gyffredinol Grŵp Cynefin:

Sefydliad	Statws	Gwlad cofrestru	Prif weithgaredd
Canllaw (Eryri) Cyf	Cwmni cyfyngedig trwy warant, elusen gofrestredig ac wedi'i gofrestru gyda Llywodraeth Cymru	Cymru	Asiantaeth Gofal a Thrwsio a menter gymdeithasol
Gofal a Thrwsio Conwy a Sir Ddinbych	Cwmni cyfyngedig trwy warant ac elusen gofrestredig	Cymru	Asiantaeth Gofal a Thrwsio a menter gymdeithasol
Cywaith Cyf	Cwmni segur, cyfyngedig trwy warant	Cymru	Adfywio cymunedol

Gan fod Cywaith Cyf yn gwmni segur, ni wnaed unrhyw drafodion sylweddol gan Grŵp Cynefin ar ei ran.

Nid yw Gofal a Thrwsio Conwy a Sir Ddinbych yn Landlord Cymdeithasol Cofrestredig, ac ni fu dosraniadau, ail-daliadau na dyraniad trosiant, costau, asedau a rhwymedigaethau sylweddol rhwng Grŵp Cynefin na Canllaw (Eryri) Cyf (fel y Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig o fewn y grwp) a Gofal a Thrwsio Conwy a Sir Ddinbych. Cyfanswm cyfraniad arian parod net Grŵp Cynefin i Gofal a Thrwsio Conwy a Sir Ddinbych oedd £13,815 yn ystod y flwyddyn yn darfod 31 Mawrth 2021.